

DECEMBER 2007

18

MLADJE

V žarišču:

Predsedovanje EU

Intervju:

Zorko Škvor,
vodja Urada RS za mladino

V akciji:

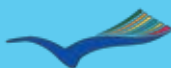
Kulturni most
Svet kot ga vidimo mi

Refleksije:

Kako iz majhnosti

GD Izobraževanje in kultura
Program „Mladi v akciji“

PROGRAM MLADI V AKCIJI

Je program Evropske unije, ki sledi ciljem evropskega sodelovanja na področju mladine. Omogoča finančno podporo projektom neformalnega učenja in mobilnosti mladih, ki prispevajo k ciljem evropskega sodelovanja na področju mladine. Namenjen je mladim, v starosti od 15 do 28 (z izjemo 13–30).

PREDNOSTNA PODROČJA

- Evropsko državljanstvo
- Udejstvovanje mladih
- Kulturna raznolikost
- Vključevanje mladih z manj priložnostmi

MOŽNOSTI PROGRAMA MLADI V AKCIJI

Program s sprejemom projekta omogoča pridobitev finančne podpore za izvedbo projekta.

AKCIJA 1 – MLADI ZA EVROPO

- Podakcija 1.1 – Mladinske izmenjave. Mladinska izmenjava je skupen projekt dveh ali več lokalnih skupin mladih iz različnih držav, kar omogoča obravnavo posamezne tematike v širšem evropskem kontekstu.
- Podakcija 1.2 – Mladinske pobude. Mladinska pobuda je inovativen projekt skupine mladih v lokalnem okolju, s katerim želijo udeleženci prispevati k razvoju svoje skupnosti. Omogočeno je tudi mednarodno sodelovanje v mednarodnih projektih.
- Podakcija 1.3 – Mladinski demokratični projekti. Z mladinskimi demokratičnimi projekti imajo različni akterji na področju mladine iz vsaj dveh držav možnost, da z medsebojnim sodelovanjem omogočijo ali povečajo vključevanje mladih v upravljanje javnih zadev, zlasti na občinskih ravneh.

AKCIJA 2 – EVROPSKA PROSTOVOLJNA SLUŽBA (EVS)

Omogočiti prostovoljcu učne izkušnje, s katerimi razvija ali krepi svoje sposobnosti in znanje, ter delo, ki ga opravlja, z namenom prispevati k razvoju gostiteljskega okolja v tujini kjer se projekt odvija.

AKCIJA 3 – MLADI V SVETU

Akcija omogoča sodelovanje skupin mladih in akterjev na področju mladine v projektih programa MLADI V AKCIJI, ki prihajajo iz partnerskih držav (Jugovzhodna Evropa, Kavkaz, Mediteranske države).

AKCIJA 4 – PODPORNİ SISTEMI NA PODROČJU MLADINE

Akcija je razdeljena na osem podakcij. Prijavitelji lahko na decentralizirani ravni predlagajo v sprejem projekte iz podakcije 4.3. Usposabljanje in povezovanje v mrežo. Podakcija omogoča možnost sprejema podpornih ali razvojnih aktivnosti za vse, ki so dejavni pri mladinskem delu, v prostovoljnih mladinskih organizacijah in organizacijah za mlade.

AKCIJA 5 – SREČANJA MLADIH

Akcija 5 je v celoti namenjena spodbujanju sodelovanja različnih akterjev na področju mladine, mladinskega dela in mladinske politike z namenom doseganja skupnih ciljev ter strukturiranega dialoga v okviru evropskega sodelovanja na področju mladine.

KDO LAHKO SODELUJE?

V projektih lahko sodelujejo različni akterji (organizacije in posamezniki) na področju mladine, vključno z neformalnimi skupinami mladih. Večina projektov, ki jih lahko podpre program MLADI V AKCIJI, zahteva vzpostavitev partnerstva med akterji iz dveh ali več držav.

ROKI ZA ODDAJO PRIJAVNIC

Za projekte, ki se potegujejo za sprejem na decentralizirani ravni, je vsako leto pet rokov za oddajo prijavnic: 1. februar, 1. april, 1. junij, 1. september in 1. november. Glede na datum začetka projekta se prijavnice pošljejo do ustreznega prijavnega roka. Prijavnice in dodatna navodila so na voljo na spletni strani: www.mva.si.

Uvodnik.....	3
Aktualno	4
Zgodilo se je	5
V žarišču	7
Predsedovanje Evropski uniji je pred vrati.....	7
Mladi lahko sooblikujemo evropske politike.....	9
Leto medkulturnega dialoga traja več kot 365 dni	11
Refleksije	12
Kako iz majhnosti?	12
Akcija ... za mlade.....	13
Intervju	14
Mladinsko delo v Sloveniji?	14
V akciji.....	16
Svet, kot ga vidimo mi.....	16
Projekt Možganček	17
Aven čavora! Pridite, otroci!.....	18
Ljudska univerza Celje zgradila kulturni most za mlade Evropejce	20
Ana habla umažnjona – ali možnost za sodelovanje z »mediteranskimi« državam.....	21
Napovednik.....	22

Založnik: Nacionalna agencija programa MLADI V AKCIJI

Odgovorni urednik: Janez Škulj

Prispevke zbral in uredil: Primož Ferjančič

Oblikovanje in prelom: Amfibius

Tisk: Bograf

Naslov uredništva:

MOVIT NA MLADINA,

Dunajska cesta 22

1000 Ljubljana

E-pošta: info@mva.si

Spletna stran: www.mva.si

Telefon: h.c. + 386 1 430 47 47

Faks: + 386 1 430 47 49

ISSN: 1580-805X

Publikacija ni namenjena prodaji! Mnenja in stališča izražena v tej publikaciji ne izražajo nujno tudi mnenja in stališča Evropske komisije oziroma Nacionalne agencije programa MLADI V AKCIJI. Narejeno s podporo Evropske komisije in Urada RS za mladino pri Ministrstvu RS za šolstvo in šport. Slikovni material je posnet na aktivnostih, sofinanciranih s sredstvi programa MLADI V AKCIJI. Fotografije so pridobljene iz Centralne avdiovizualne knjižnice Evropske komisije, iz arhiva Nacionalne agencije ali avtorjev tekstov in njihovih organizacij.

SREČA

Ta beseda ne prihaja od glagola korakati, vojskovati se, vladati, politikovati, ampak od glagola srečati. Za nas v slovenskem jeziku pomeni srečati nekoga biti srečen. Tako piše filozof in kulturni antropolog Edvard Kovač v knjigi *Modrost o ljubezni*. Slovenci imamo s svojim jezikom tako na simbolni ravni odnos, socialnost, družbenost oziroma kulturnost vrojeno v slovenski jezik. Tudi dvojina izraža odnos, ki je medoseben in ni brezimen odnos, ki je značilen za množico. Tak odnos izraža osebno zavzetost in odgovornost.

Življenje predstavlja srečevanje in poslušanje drugega. A ne samo to, odgovornost pomeni tudi slišati, ne zgolj poslušati. Tako lahko, če sem odgovoren, odgovorim sočloveku brez diktata lastnega prepričanja. Pogosto se medsebojno ne razumemo, ker ne poznamo samih sebe in tudi drugih ne. Slaba volja zaradi konflikta, včasih celo prepir, je sestavni del življenja. Reševanje konflikta in dialog morata biti vrednota in krepost, medtem ko mora biti vsak posameznik dovolj suveren, tudi ob podpori različnih institucij, tako javnih kot zasebnih, da se lahko sooča s križanjem vseh družbenih silnic, ki jih vzpostavlja kompleksnost sodobnih družb.

Slovenski jezik izraža veličino odnosa. Strokovnjaki, ki se ukvarjajo z nacionalnim značajem, ugotavljajo, da imamo Slovenci občutek ogroženosti in strahu. To pomeni, da je vzrok tega v nas samih. Morda je čas, da preidemo od kulturnega boja v kulturni dialog. Glede tega se lahko Slovenci veliko naučimo tudi od drugih velikih narodov, s katerimi sooblikujemo evropsko skupnost. Pokončnost in suverenost v odnosu se oblikujeta tudi z večanjem samozavesti nacije kot posledica odločnih in pravih dejanj, a ne na račun drugega. S tem prehaja dialog s kulturnega na medkulturni dialog.

Medkulturnemu dialogu je posvečeno leto 2008 in prva polovica tega leta je tudi čas, ko bo Slovenija predsedovala Svetu EU. Dogodek ob začetku – konferenca o medkulturnem dialogu – bo predstavljal uvod v razpravo o kulturni različnosti, dialogu in medsebojnem zaupanju ter prihodnjem razvoju. Znano je dejstvo, da Evropski uniji primanjkuje duha in srca v nasprotju z gospodarskim in institucionalnim razvojem. Verjetno je prav sedaj priložnost, da Evropa poišče tudi svoje srce. Vloga mladih v tem kontekstu ni nezanimljivo vprašanje, čeprav je ta populacija vedno šibkejša. Še več, prav mladi so glavna ciljna skupina, ki jih izpostavlja odločitev o letu medkulturnega dialoga. To je lepa priložnost, da se pripadniki različnih kultur in religij srečajo med seboj.

Primož Ferjančič

PRESEDVANJE EU

Nekaj mednarodnih dogodkov kjer bo vključena tudi slovenska Nacionalna agencija:

- Srečanje direktorjev Nacionalnih agencij – Business meeting, Bled, 10. – 14. marec 2008
- Srečanje mladih iz vse Evrope – Youth Event, Brdo, 18. – 21. april 2008
- Posvet mladih iz treh regij sosednjih partnerskih držav in mladih iz programskih držav – Let's work with our neighbours, 02. – 08. junij 2008

NACIONALNA AGENCIJA V LETU 2008

Spremembe, ki se obetajo v delovanju Nacionalne agencije bodo za upravičence in prijavitelje prinesle določene novosti:

- Spremljevalna srečanja – razvoj programa MLADI V AKCIJI in kvalitete mladinskega dela v Sloveniji.
- Dodatna usposabljanja za izboljšanje kvalitete projektov in razvoj mladinskega dela v Sloveniji – mladinske pobude, mladi in občina, mentorstvo, metode v mladinskem delu ipd.
- Delovni skupini – za EVS in za mladinske pobude (še ni vzpostavljena).
- Mednarodne aktivnosti v Sloveniji v sodelovanju z drugimi Nacionalnimi agencijami.
- Kontrolni obiski – večji stik z upravičenci tudi na terenu.

Višina sredstev po posameznih prijavnih rokih za leto 2008

	A 1.1	A 1.2	A 1.3	A 2	A 3.1	A 4.3	A 5.1
R1	107.078,06	30.912,65	52.629,70	159.082,16	17.567,88	20.885,39	39.962,21*
R2	149.909,28	30.912,65	52.629,70*	106.054,77	17.567,88	20.885,39	
R3	64.246,84	30.912,65		106.054,77	17.567,88	13.923,59	
R4	42.831,22	30.912,65		79.541,08	17.567,88	13.923,59*	
R5	64.246,84	30.912,65		79.541,08	17.567,88		
	428.312,24	154.563,25	105.259,41	530.273,85	87.839,40	69.617,96	39.962,21

*V primeru neizkoriščenosti se sredstva prenesejo v naslednj prijavni rok.

MLADJE

VSE NAJBOLJŠE V LETU 2008

Želimo vam veliko veselja pri vaših aktivnostih,
medsebojnega razumevanja in
poguma biti zgled drugim pri
ustvarjanju skupnega dobrega za vse.

DELOVNA SKUPINA ZA EVS, 29. NOVEMBER, LJUBLJANA

V letu 2007 je bila ustanovljena delovna skupina za področje EVS, ki se je sešla na treh srečanjih, na katerih so njeni člani, predstavniki različnih EVS organizacij, izkazali izredno motivacijo za njeno delovanje in pripravljenost na konkretne akcije. Na zadnjem srečanju v novembru je bil tako zasnovan osnutek prve večje aktivnosti, priprave priročnika z napotki organizacijam za delo s prostovoljci. Delovna skupina je sprejela tudi program in način dela DS EVS v 2008. V prvem polletju bo tako tekla debata o pripravi EVS organizacij (akreditacija) ter valorizaciji in promociji projektov in programa.

SPREMLJEVALNO SREČANJE, 11. DECEMBER, LJUBLJANA

Spremljevalna srečanja so nova oblika dela Nacionalne agencije z upravičenci v novem programu MLADI V AKCIJI. Na teh srečanjih so zbrani upravičenci, ki izvajajo projekte s podporo programa MLADI V AKCIJI. Srečanje omogoča izmenjavo izkušenj, pridobivanje novih idej in spoznanje pristopov in metod, ki jih uporabljajo drugi. Takšno srečanje spodbuja tudi več sodelovanja in povezovanja različnih akterjev, ki izvajajo projekte s pomočjo podpore iz programa MLADI V AKCIJI, vse s ciljem, da se čimbolj poveča učinek in uporabnost rezultatov projektov s podporo programa MLADI V AKCIJI. Vsakega spremljevalnega srečanja se je udeležilo po 50 udeležencev. Poročili s spremljevalnih srečanj sta v elektronski obliki dosegljivi na spletni strani Nacionalne agencije.

USPOSABLJANJE ZA EVS MENTORJE, 15.-17. NOVEMBER, PLISKOVICA

Usposabljanja za EVS mentorje v letu 2007 se je udeležilo 15 predstavnikov gostiteljskih in pošiljajočih EVS organizacij. Na seminarju je sodelovalo tudi 5 bivših prostovoljcev, kar je omogočilo obravnavo konkretnih primerov. Udeleženci so preko obravnavanih tem bolje spoznali vlogo mentorjev ter imeli priložnost za konkretno izmenjavo izkušenj, idej in realnosti kar so izpostavili kot največjo vrednost tega seminarja.

USPOSABLJANJE AKTIVNO DRŽAVLJANSTVO IN SODELOVANJE MLADIH PRI ODLOČANJU O POLITIKAH V OBČINI, REGIJI, DRŽAVI ... , 27.- 28. NOVEMBER, BLEJ

Usposabljanje je bilo namenjeno tistim, ki se pri svojem delu posvečajo aktivni vlogi mladih v družbi. Udeležili so se ga predstavniki lokalnih mladinskih svetov, razvojnih agencij, organizacij, političnih podmladkov in posamezniki. Usposabljanje je omogočilo razmislek in ideje, kako so lahko mladi aktiven in odgovoren člen lokalnega in širšega okolja, pri čemer lahko uporabijo podakcijo 1.3 – mladinski demokratični projekti.

PROGRAM MLADI V AKCIJI V LETU 2007

V letu 2007 se je začel izvajati nov program MLADI V AKCIJI (2007-2013), ki je prinesel nekaj sprememb in novosti v primerjavi s predhodnim programom MLADINA. Bistveno novost predstavljata dve novi akciji: mladinski demokratični projekti (Akcija 1.3) in Srečanja mladih (Akcija 5). V teh dveh akcijah je Nacionalna agencija prejela dve prijavi in sprejela en projekt v posamezni akciji. Tudi pri mladinskih izmenjavah je prišlo do sprememb kjer so do dvostranskih mladinskih izmenjav upravičeni le prvi prijavitelji in prijavitelji, ki vključujejo mlade z manj priložnostmi. Pri EVS pa se je spremenil način prijave in sicer je lahko v enem prijavljenem projektu več prostovoljcev hkrati. Kar pomeni, da je Nacionalna agencija v letu 2007 sprejela in s tem podprla manj projektov, v katerih pa je priložnost za opravljanje evropske prostovoljne službe dobilo več prostovoljcev.

Število prejetih in sprejetih projektov v letu 2007

V letu 2007 je 121 različnih prijaviteljev predložilo 217 prošenj za sprejem projektov. Nacionalna agencija je odobrila 112 projektov, kar predstavlja 51,61 % vseh predloženih projektov. Največji osip je opazen med mladinskimi pobudami, kjer je Nacionalna agencija odobrila 46,27 % vseh predloženih prošenj. Pregled prijavljenih in sprejetih projektov po posameznih prijavnih rokih je dosegljiv na spletni strani www.mva.si.

Pregled razpoložljivih in odobrenih sredstev v letu 2007

Program MLADI V AKCIJI je v letu 2007 razpolagal z 1.394.029 EUR. Dodeljenih je bilo 87% vseh razpoložljivih sredstev ali 1.217.866,40 EUR. Najnižji odstotek dodeljenih sredstev je na dveh novih akcijah. Tako je bilo v mladinskih demokratičnih projektih (Akcija 1.3) dodeljeno le 23 % vseh razpoložljivih sredstev. V akciji Srečanja mladih je bilo dodeljenih 47 % vseh sredstev. Evropska komisija je v teh dveh akcijah (A.1.3 in A.5) pripravila tudi spremembe načina sofinanciranja (dvig iz 60% sofinanciranja posameznega projekta na 75%) in pravil za projekte predložene v letu 2008.

Akcija	Razpoložljiva sredstva v EUR	Dodeljena sredstva v EUR	% dodeljenih sredstev
A.1.1 – mladinske izmenjave	404.546,00	344.752,70	85%
A.1.2 – mladinske pobude	148.569,00	145.459,00	98%
A.1.3 – mladinski demokratični projekti	119.124,00	27.500,00	23%
A.2 – Evropska prostovoljna služba	524.507,00	534.873,50	102%
A.3.1 – sodelovanje s sosednjimi partnerskimi državami	85.388,00	63.379,00	74%
A.4.3 – podporne aktivnosti	72.724,00	83.449,20	115%
A.5.1 – srečanja mladih	39.171,00	18.453,00	47%
Skupaj	1.394.029,00	1.217.866,40	87%

EURODESK SEMINAR: ORGANIZACIJA IN PROMOCIJA INFOGODKOV, 13.-14. DECEMBER, VELENJE

Že četrto leto zapored je potekal Eurodesk seminar, namenjen mladinskim informatorjem, ki delujejo v okviru mladinskih infocentrov na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni. Namen seminarja je bil mladinskim informatorjem ponuditi teoretična in praktična znanja ter nasvete za kakovostno organizacijo in promocijo infogodkov za mlade v svojem lokalnem okolju ter izmenjati dobre prakse mladinskih organizacij na tem področju.

eurodesk

KONFERENCA NEFORMALNO UČENJE V KONTEKSTU MLADINSKEGA DELA, 17. OKTOBER, LJUBLJANA

Namen konference je bil predstaviti in spodbuditi možnosti neformalnega učenja v mladinskem delu ter krepitev vezi med akterji na področju neformalnega učenja in izobraževalnimi institucijami. V okviru tega je izšla publikacija, v kateri je tudi povzetek okrogle mize, ki je potekala v okviru te konference ter prispevki predavateljev in ostala razmišljanja.

Janez Škulj, MOVIT NA MLADINA

Predsedovanje Evropski uniji je pred vrati

Predsedovanje bo – o tem smo lahko trdno prepričani – uspeh in seveda zgodba o odličnosti. Toda predsedovanje Slovenije povezuje sedemindvajsetih držav članic EU bo tudi zgodba o zamujenih priložnostih. Vendar o tem ne bo veliko govora. Predvsem zato ne, ker priložnosti ne poznamo dovolj, da bi sploh lahko občutili kakšen primanjkljaj. In tisto, česar ne veš, ne boli.

Strategi priprave na predsedovanje so izpustili pomen t. i. nevladnega sektorja in njegovih priložnosti. Za sedanja predsednikovanja je bilo običajno, da je obstajalo več ravni »predsedovanja«. Tista najočitnejša, o kateri mediji največ poročajo, je seveda raven vladnih prizadevanj. Toda do sedaj – čeprav so bili obsegi različni – se še ni zgodilo, da predsedujoča država ne bi izkoristila predsednikovanja tudi za druga dva cilja. Prvi je povezan s prebivalstvom in njegovim odnosom do EU, drugi pa odgovarja na pričakovanja številnih evropskih mrež in organizacij po večji vlogi organizacij članic iz predsedujoče države. Zato ni nobena skrivnost, da se je v dosedanjih praksah izvajanja predsedstev med predsedstvom uresničeval tudi neformalni program podpore članskim in drugim nevladnim organizacijam, s katerimi so te organizacije na eni strani pripravile mednarodne dogodke v okviru svoje evropske povezave, na drugi strani pa k vsebini takšnega dogodka pritegnile čim več svojega članstva ter drugih zainteresiranih. Včasih bi rekli, da gre za »podružbljanje« predsedovanja.

Nič takega se ne obeta v Sloveniji. Vendar bi bilo potrebno. Izjave ob robu prvega kroga predsedniških volitev 2007 nakazujejo del predvolilnih tem v prihodnjem letu. Evroskepticizem je na pohodu tudi v Sloveniji. Evroskepticizem je najlažji odgovor na vsakodnevne izzive malega človeka.

Dober primer je področje mladine. Predlagali smo, naj se za čas predsedovanja uvede akcijski program, ki bo omogočal tudi skromno finančno podporo slovenskim mladinskim organizacijam, ki se znotraj svojih evropskih povezav srečujejo s pričakovanji, da med predsedovanjem gostijo kakšen evropski dogodek v Sloveniji. S takšno potezo – brez tega da zahajamo v opisovanje podrobnosti predloga – bi lahko delovanje v evropskem prostoru približali mnogo več mladim in jih

pritegnili v zgodbo sodelovanja med državljani Evropske unije. To bi lahko bil zelo konkreten prispevek k razvijanju t. i. evropske identitete, še posebno med mladimi, kar je pomemben del politike Evropske unije ter sodelovanja držav članic na področju mladine. Ravno oddaljenost povezave od vsakodnevnega življenja državljanov držav članic EU je največkrat omenjen kot razlog za odtujevanje povezave širokim množicam. Te množice pa bodo krojile podobo EU in žal je generacij, ki so povezavo doživljale zelo čustveno in kot odgovor na izzive nekega drugega časa, vse manj.

Smiselno je vprašanje, zakaj plahni navdušenje, s katerim smo podprli vstop svoje skupnosti v EU. Ampak vedeli smo. Vedeli smo, da bomo bolj izpostavljeni. Vedeli smo, da – sčasoma – nič ne bo tako, kot je bilo. V dobrem in slabem. No, že takrat je marsikdo opozarjal, da odločitve o vstopu ne sprejemamo poglobljeno, da je javna debata zgolj površinska, včasih bolj izhajajoča iz »proti« nečemu kot »za« nekaj. Vendar to, da navdušenje plahni, ni problem. Problem je v tem, da na ta trend ni nobenega odgovora. Kdo bi lahko dal tak odgovor? Seveda tiste institucije v naši družbi, ki so nas tudi povabile na referendumsko odločanje

o vstopu v EU. Čas je za zavedanje, da če z Evropsko unijo ne mislimo resno, potem je lahko za vse nas zelo drag mrtev rečni kanal. Ravno zato so za uspeh in uspešnost Evropske unije odgovorne tako evropske institucije kot nacionalne ravni držav članic EU. Še posebno v novih članicah EU, čeprav sedaj ni več politično korektno govoriti o »starih in novih članicah«.

Za Slovenijo, ki se je ravnokar poslovila od vključenosti v neko drugo »integracijo«, je lahko razprava zelo kočljiva, saj lahko že malce napačen poudarek sproži neverjeten plaz. Dejansko je pomembno to, da v svojo zavest sprejmemo, kaj smo pripravljene »dati« in kaj »pričakujemo v zameno«. Zanimivo bi bilo iskati odgovor na vprašanje, ali morda našo bit najboljše izraža zgodba o Martinu Krpanu. Zgodba o tistem silaku iz naših krajev, ki je rešil takratno središče sveta navadnega smrtnika na Kranjskem. S tem je postal deležen slave in časti središča sveta. Toda, kaj si zares želi za nagrado. Dovoljenje, da počne tisto, česar drugi ne smejo. Če je to res, potem je čas za nekaj drugih vprašanj.

Predsedovanje Evropski uniji bi bila priložnost, da – morda sedaj bolj realno – spregovorimo

o Evropski uniji na ravni državljanov. Ne samo državljanov v Sloveniji, ampak kdaj pa kdaj tudi v dialogu z državljani drugih držav Evropske unije. Skupnostni programi notranjih politik, kot je program MLADI V AKCIJI ali program Evropa za državljane, to celo podpirajo s finančnimi prispevki.

Predsedovanje Evropski uniji, ki se bo opiralo predvsem na izvajanje funkcije predsedujoče vlade in njenega upravnega aparata, je s teh zornih kotov velika pomanjkljivost. Pričakujemo lahko, da bo predsedovanje EU pomenilo še kakšno polno več na plamenčke evroskepticizma. Tudi med mladimi. Stroški, ki so povezani s predsedstvom, ne bodo nizki. Hitro se najde izračun, koliko tega ali onega bi lahko imeli namesto predsedovanja. Našli se bodo tudi drugačni izračuni. Koliko smo s predsedovanjem zaslužili. Povečan obisk slovenske prestolnice, več nočitev, gostinskih storitev, celo prodaja spominkov se bo povečala. Toda, vsi se ne preživljamo z nudenjem prenočišč, strežbo ali prodajo spominkov. Vendar je k povečanju turističnih prihodkov v Ljubljani odlično pripomogel tudi Eazyjet.

Če je prepozno za akcijski program, ki bi povezal vsaj del prebivalcev Slovenije s prebivalci iz drugih držav članic ter omogočil njihovo sodelovanje v debatah o evropskih temah v gostujočih mednarodnih aktivnostih, zagotovo še ni prepozno za posamezne in ciljno usmerjene podpore, ki bodo spodbudile razmišljanja med mladimi o njihovi prihodnosti in prihodnosti Evropske unije na lokalni ali državni ravni. Vendar – naj ne bo to le dodatna točka na razpisu – kajti z dodajanjem modre barve siceršnjim običajnim vsakoletnim aktivnostim, ki se vsako leto potegujejo za podporo javne politike, ne bomo veliko dosegli. Potrebujemo podporo za srečanja med mladimi

in vsemi iz Slovenije, ki so vpeti v evropske strukture ter njihov dialog. Potrebujemo podporo za srečanja mladih, ki bodo posvečena poglobljenim razmišljanjem o pomenu Evropske unije. Potrebujemo podporo za to, da Evropska unija ne bo nekaj oddaljenega, ampak da bo sestopila med ljudi v Sloveniji. Predvsem je pomembno, da lahko s to podporo pričakujemo neki dejanski učinek in ne samo golo dejstvo, da se je neki dogodek, ki mu je bila namenjena podpora, tudi zgodil. Pričakovanja so lahko usmerjena tudi k članom Evropskega parlamenta iz Slovenije ter njihovim pobudam za več dialoga med ljudmi o prihodnosti Evropske unije, saj oni predstavljajo neposredno zvezo med prebivalci v Sloveniji ter najvišjimi ravni odločanja v Evropski uniji.

Program MLADI V AKCIJI na prvo mesto med prednostnimi področji svojega delovanja postavlja prav evropsko državljanstvo. Mladi iz različnih držav članic EU naj bi skozi sodelovanje pri projektih s podporo programa MvA na eni strani odkrivali drug drugega, na drugi strani pa s svojim delom in rezultati svojih projektov odkrivali Evropo lastnih priložnosti in možnosti. Evropska razsežnost se tako ne more več omejiti na golo dejstvo, da pri projektu sodelujejo mladi iz različnih evropskih držav in to dejstvo samo po sebi zadošča za dovolj prepoznavno zahtevano evropsko razsežnost pri projektih, ki se potegujejo za sprejem v program. Evropska razsežnost, ki jo pričakuje program MLADI V AKCIJI, zahteva v predlogih projektov več načrtovane vsebinske povezave med vsakodnevnimi življenji sodelujočih mladih ter delovanjem Evropske unije ali jasnimi izzivi za prebivalstvo v Evropi.

Od prejšnjega programa MLADINA, ki je bil včasih doživljan tudi kot še ena možnost sofinanciranja, se prav s postavitvijo vsebinskih

pričakovanj ter z njihovim uresničevanjem povezana možnost pridobitve finančne podpore uveljavlja kot zelo jasen instrument za dopolnitev naših osebnih identitet tudi z našo identiteto državljana povezave, ki se imenuje Evropska unija. Vendar ravno takšen jasno opredeljen pričakovan rezultat in posledično pričakovan učinek ne naletita vedno na odobravanje. Saj ni nihče proti sredstvom, ki jih je mogoče pridobiti, vendar nekatere skrbi, da s takšnimi pričakovanji vseeno preveč zahtevamo. Tukaj se začne zgodba o vlogi javnih politik in nevladnih organizacij. Smisel je – morda malce zloben – odgovor z vprašanjem. Zakaj bi program skupnosti podpiral nekaj, kar ne krepi skupnosti? Takšna usmerjenost v rezultat in posledično v učinek bi bila dobra tudi za ukrepe podpore v okviru slovenske javne politike na področju mladinskega dela in politike.

Glede samega predsedovanja še to. Dobro bi bilo vedeti, zakaj smo si s takim zanosom prizadevali za to, da čim prej predsedujemo Uniji oziroma da smo prva nova članica, ki se bo preizkusila pod bremenom predsedovanja. Za to, da smo na vrsti, ni odgovorna sedanja vlada. Dogovor in privolitev v obveznosti sta bila dana pred koncem leta 2004. Baje – ampak to so res lahko samo govorice – je šlo tudi za takšna strateška razmišljanja. Vstop v EU maja 2004 nam prinese zalet. Dovolj, da znova vzletimo v parlamentarnih volitvah v jeseni 2004. In ob koncu naslednjega štiriletnega mandata ponovimo vajo. Odlično izpeljano predsedovanje EU bo zopet zgodba o uspehu, ki jo državljani morajo nagraditi na prihajajočih volitvah. Ne manjka tudi razloga o nameri po dvigu prepoznavnosti Slovenije v svetu. Kaj in koliko je res, je vprašanje, ki bi ga bilo dobro – vsaj v kakšnih spominih sedanjih politikov – uganiti.

Bela knjiga Evropske komisije: Nova spodbuda za evropsko mladino

Bela knjiga Nova spodbuda za evropsko mladino je bila objavljena 21. novembra 2001 kot predlog Evropske komisije za nov pristop sodelovanja v EU na področju mladine (in mladinske politike) ... Bela knjiga na področju mladine predlaga uvedbo odprte metode koordinacije na področju mladine, ki je bolj obvezujoča oblika sodelovanja na posameznih "mehkih" področjih v Evropski uniji. Odprta metoda koordinacije poteka na štirih prednostnih področjih:

- informiranje,
- participacija,
- prostovoljne aktivnosti mladih in
- boljše razumevanje in poznavanje mladih.

Odprta metoda koordinacije

S sprejetjem zaključkov Sveta (Izobraževanje in mladina) se vzpostavlja

načelno evropsko sodelovanje na področju mladine, ki je podrobneje določil postopke odprte metode usklajevanja na področju mladine, vlogo evropskih institucij in nacionalnih oblasti ter – glede na specifično področje mladine in načel mladinske politike – vlogo mladih in mladinskih organizacij ter reprezentativnih struktur na nacionalni in evropski ravni.

Evropski mladinski pakt

Evropski svet je ob upoštevanju navedenega in v skladu s strateškimi cilji Evropske komisije za obdobje 2005–2009 zaključil, da bi morali mladi prejemati ugodnosti različnih politik in ukrepov, popolnoma vključenih v revidirano Lizbonsko strategijo, in tako sprejel Evropski mladinski pakt, ki izpostavlja:

1. zaposlovanje, vključevanje in družabni napredek,

2. izobraževanje, usposabljanje in mobilnost,
3. usklajevanje poklicnega in družinskega življenja.

S krepitvijo ukrepov naj bi Evropski mladinski Pakt pripomogel k čim večjemu učinku Lizbonske strategije.

Strukturirani dialog

Je inštrument, s katerim se mladi aktivno vključujejo v politične debate in dialog v povezavi z evropskimi temami v Evropski uniji. Strukturiran dialog je neposredno nadaljevanje Bele knjige in logična posledica Evropskega mladinskega pakta. V temah in vsebinah se bo glede na posamezno leto osredotočal na:

- 2008: medkulturni dialog
- 2009: kreativnost in podjetništvo, uporaba Odprte metode koordinacije na področju mladine

Matic Bizjak, podpredsednik MSS za mednarodno sodelovanje

Mladi lahko sooblikujemo evropske politike

Mladi ne dobimo pogosto priložnosti, da bi – kot enakopravni partnerji v dialogu – politikom in ostalim oblikovalcem politike predstavili svoja stališča, svoje predloge in poglede na (za nas, mlade) aktualne zadeve. Ena izmed priložnosti na evropski ravni, ki tak dialog omogoča, so tako imenovani »mladinski dogodki«, ki jih v sklopu predsedovanja Evropski uniji organizirajo vsakokratne predsedujoče države članice Evropske unije. Glede na to, da bo Slovenija, kot prva izmed držav članic, ki so se EU pridružile po letu 2004, v prvi polovici leta 2008 predsedovala Svetu EU, se bo naslednji mladinski dogodek odvil pri nas.

Mladinski dogodki, ki jih države organizirajo v okviru svojih predsedovanj (Presidency Youth Events), so pomemben del strukturnega dialoga, ki ga Evropska komisija spodbuja s programom MLADI V AKCIJI, z Akcijo 5.1. Namen strukturnega dialoga je namreč omogočiti dialog med mladimi in lokalnimi (v državah, v katerih obstaja druga stopnja lokalne samouprave, tudi regionalnimi) oblastmi ter tudi mladinskimi organizacijami in mladinskimi sveti ter infotočkami za mlade, združenji in podobno. Ta dialog – ki se uporablja kot eno izmed orodij za izboljšavo življenjskih okoliščin mladih – običajno poteka na srečanjih, na katerih mladi iz lokalnih okolij s predstavniki občinskih (oziroma regionalnih) oblasti razpravljajo o določeni temi, predstavijo svoje težave, s katerimi se srečujejo, in predlagajo rešitve zanje. Izsledki tovrstnih srečanj pa predstavljajo odlično podlago predstavnikom oblasti pri oblikovanju politike na lokalni ravni, saj lahko pri tem izhajajo neposredno iz potreb mladih in

njihovih predlogov. Hkrati se ti izsledki lahko prenesejo na nacionalno raven, na kateri se podoben strukturni dialog opravi z nacionalnimi oblastmi in nacionalnimi mladinskimi organizacijami. Od tam pa še na evropsko raven – torej tudi na t. i. mladinske dogodke.

Osrednja pozornost mladinskega dogodka, ki ga bo med 18. in 21. aprilom 2008 pripravila Slovenija, bo namenjena mladim z manj priložnostmi in njihovem vključevanju v družbo. Na tem dogodku se bo zbralo približno 150 mladih iz vseh 27 držav članic EU, držav kandidat, članic EFTE in držav Zahodnega Balkana. V dneh tega mednarodnega dogodka bodo razpravljali o različnih ovirah za vključevanje mladih z manj priložnostmi, zlasti pa bodo skušali najti načine za odpravo teh ovir in načine zagotavljanja večje in enakopravnejše vključenosti te skupine mladih v družbo. Svoje ugotovitve bodo zapisali v zaključni dokument, ki bo podlaga za nadaljnje delo mladinskih delavcev in mladinskih organizacij na tem področju. Poleg tega bo zaključni dokument predstavljen generalnim direktorjem, pristojnim za področje mladine (iz vseh držav članic EU), in predstavnikom Evropske komisije. Vzporedno z mladinskim dogodkom bo namreč Urad za mladino v Sloveniji

Nekateri mladinski dogodki (Youth event) s poudarki končnih ugotovitev in predlogov:

Luksemburg, april 2005:

- Pomen dejavne vloge mladih za uresničevanje Evropskega mladinskega pakta.
- Povabilo k promoviranju in priznavanju prostovoljnih aktivnosti mladih.

Velika Britanija, oktober 2005:

- Pomen neformalno pridobljenega znanja za zagotavljanje družbene vključenosti mladih.

Avstrija, marec 2006:

- Pomen neformalnega izobraževanja/učenja in priložnostnega učenja za dvig zaposljivosti mladih.

- Več priložnosti mladim za participacijo in za izražanje njihovih stališč.

Finska, junij 2006:

- Širše srečanje mladih, raziskovalcev, politikov, in drugih, ki so razpravljali o pomenu aktivnega državljanstva, učenju demokracije in mladinskih politikah.

Nemčija, april 2007:

- Enake možnosti in socialna (družbena) vključenost mladih.

Portugalska, september 2007:

- Podjetništvo in pomen prostovoljnih aktivnosti v luči Lizbonske strategije in Evropskega mladinskega pakta za večjo zaposljivost mladih.

gostil tudi srečanje predstavnikov nacionalnih vlad, pristojnih za področje mladine (generalnih direktorjev). Slednji bodo tako dobili jasno sliko predlogov in zahtev mladih, na podlagi katerih bodo lažje prilagodili politiko in dokumente potrebam mladih. European Youth Forum Jeunesse pa bo kot krovna organizacija mladinskih organizacij v Evropi pridobila večjo legitimnost za zastopanje interesov mladih pri Evropski komisiji, Svetu Evrope in Združenih narodih.

Kar je morda najbolj bistveno in uvodoma že omenjeno, je to, da bodo udeleženci mladinskega dogodka dobili priložnost neposrednega

dialoga in izmenjave mnenj z oblikovalci politike na nacionalni in evropski ravni ter možnost (znova) dokazati, da mladi nismo zgolj pripravljeni sodelovati v razpravah o temah, ki nas zadevajo na evropski ravni, ampak da smo sposobni predlagati relevantne predloge za rešitev in spremljati izvajanje politike kot enakopravni partnerji. Ne zgolj na področju mladine, ampak v vseh sektorjih, ki zadevajo mlade. Vse, kar potrebujemo za to, so priložnosti, kakršni so mladinski dogodki in strukturni dialogi, podprti s pomočjo Akcije 5.1, saj lahko mladi na njih predlagamo agendo, sodelujemo pri oblikovanju odločitev in sledimo njihovem izvajanju v praksi.

Mladinski svet Slovenije (MSS) je krovna organizacija mladinskih organizacij, ki delujejo na nacionalnem nivoju. Pod svojim okriljem združuje organizacije z različnimi interesnimi, nazorskimi ali političnimi usmeritvami (seznam organizacij članic najdete spodaj levo). MSS je nacionalni zastopnik mladih tudi na evropskem nivoju – član Evropskega mladinskega foruma je že od njegove ustanovitve l. 1996.

<http://www.mss.si>

TEME MLADINSKEGA DOGODKA V SLOVENIJI (17. in 18. april 2008, Ljubljana, Brdo)

Osrednja tema mladinskega dogodka bo **MLADI Z MANJ PRILOŽNOSTMI**, seveda v povezavi z medkulturnim dialogom, kot prednostnim področjem v letu 2008. Znotraj osrednje teme bodo udeleženci spregovorili o različnih dejavnostih, ki lahko vplivajo na to, da ima mlad posameznik manj priložnosti kot njegovi vrstniki. Mladinski svet Slovenije je skupaj s partnerskimi organizacijami pripravil predloge tematskih sklopov, trenutno pa je potrebno počakati še na dokončno potrditev s strani Evropske komisije. Sklopi in nekateri vsebinski povdarki znotraj njih so:

- Mobilnost mladih;
- Zaposlovanje mladih;
- Izobraževalni sistem;
- Enakost spolov;
- 2. generacija priseljencev;

http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm

MEDKULTURNI DIALOG

- Tri četrtine državljanov EU meni, da ljudje drugačne etnične, verske ali nacionalne pripadnosti bogatijo kulturno življenje v naših državah. Predstavniki manjšinskih kultur precej bogatijo naše države, meni 49 %, da je tovrstna kulturna raznolikost zelo pomembno obogatila kulturno življenje v naših državah, pa meni 23 %.
- Irci in Luksemburžani, za njimi pa Francozi, Nemci in Finci se najbolj strinjajo s tem, da prisotnost različnih kultur bogati naše kulturno življenje. Najvišja stopnja nestrinjanja s to predpostavko se je izrazila na Malti in Cipru ter v Bolgariji in Romuniji, a tudi v teh državah več kot polovica državljanov (52–57 %) meni, da pripadniki različnih kultur prispevajo h kakovosti njihovega vsakdanjega življenja.

VSAKODNEVNA INTERAKCIJA

- S pripadniki drugih etničnih skupnosti se Evropejci najpogosteje srečujemo (48 %).
- Interakcijo s pripadniki drugih verstev je omenilo 44 % vprašanih.
- Z državljani drugih držav članic EU (42 %).
- Stike z državljani držav izven meja EU je imela približno tretjina državljanov EU (36 %).

Dve tretjini (65 %) vprašanih v 27 državah članicah EU se je spomnilo interakcije z vsaj eno osebo drugačne verske, etnične ali nacionalne pripadnosti (EU ali druge) v zadnjem tednu dni pred anketo.

OHRANJANJE KULTURNIH TRADICIJ

- Prevladujoče mnenje v EU je, da je medkulturni dialog koristen, a je za večino ohranjanje kulturnih tradicij enako pomembno. Presenetljivo visok odstotek (83 %) državljanov EU se strinja, da so medkulturni stiki koristni, dve tretjini jih meni, da bi morali mlajše generacije nadaljevati družinske (kulturne) tradicije. Tako je 55 % vprašanih izrazilo naklonjenost kulturni raznolikosti z močnim poudarkom na ohranjanju kulturnih korenin.
- Kulturna odprtost ni nujno povezana s potrebo po zavestnem ohranjanju lastnih tradicij meni 25 % predvsem mladih Evropejcev.
- Evropejci izrazu "medkulturni dialog v Evropi" pripisujemo vrsto pomenov, od katerih je večina blizu osnovnemu konceptu in pozitivnih. Med pogostejše izraženimi pomeni najdemo: pogovor, sodelovanje, izmenjava in medsebojno razumevanje vseh nacij, verstev in kultur. 36 % vprašanih frazi »medkulturni dialog v Evropi« ni moglo pripisati nobenega posebnega pomena.

Primož Ferjančič, MOVIT NA MLADINA

Leto medkulturnega dialoga traja več kot 365 dni

Leto 2008 je Evropska komisija posvetila medkulturnemu dialogu. Danes je medkulturni dialog v Evropi in tudi v preostalem globaliziranem svetu dejstvo ter potreba za zagotavljanje miru in medsebojnega razumevanja. Leto medkulturnega dialoga je tako le uvod in spodbuda za način življenja v sodobnem svetu kulturnih razlik in vabilo v prihodnost medsebojnega spoštovanja, razumevanja in sodelovanja ter tako vrednota bivanja v skupnosti.

Koncept medkulturnosti (interkulturnosti), ki vsebuje tudi razsežnost medkulturnega dialoga, je sorazmerno nov koncept, ki je izšel iz koncepta multikulturnosti in je nadgradnja zgolj bivanja posameznikov v multikulturnem okolju, v katerem interakcije med kulturami niso obvezne, a tudi ne popolnoma izključene. Medkulturni dialog postaja tkivo sodobnih družb, ki ga na institucionalni ravni spodbujajo tako Evropska komisija, Svet Evrope in tudi UNESCO ter vedno več akterjev v civilni družbi.

Prav slednji in predvsem mladi so ciljna skupina v tem letu. Vendar medkulturni dialog ni le enoletni projekt, ampak trajna vrednota. Tudi pri tem je izjemno pomembno učenje. Eden izmed temeljev učenja v 21. stoletju je tudi – učiti se živeti skupaj (Delors et al.: 1996, UNESCO). Poleg tega še: učiti se za znanje, učiti se delati in učiti se biti. Prav

zadnja trditev predstavlja most do drugega in možnost v drugem prepoznati njegove potrebe ter ravnanja. Seveda je medkulturnost vzajemen odnos, zato je dialog v takem stanju nepogrešljiv. Predstavlja »odprto, spoštljivo in enakopravno izmenjavo pogledov in mnenj med posamezniki oziroma skupinami različnih kulturnih ozadij, ki posledično

prispeva h globljemu razumevanju različnih svetovnih nazorov, vrednot in razmišljanj«, kakor medkulturni dialog razlaga Svet Evrope. Odgovornost je torej osebna, namreč etična zahtevnost do sebe in empatična odprtost za drugega.

Medkulturni dialog vsebuje komponento medsebojnega spoznavanja in zahteva medsebojno zaupanje. Pri tem je koncept zlasti namenjen dialogu med pripadniki različnih kultur in religij kot posledici globalizacije in s tem povezanih migracij, vse večje medsebojne odvisnosti svetovnih regij in kontinentov ter poleg tega tudi vse bolj naprednih telekomunikacijskih medijev. Razlike silijo k učenju in razvijanju sposobnosti kako poslušati tisto, kar ljudje sporočajo in govorijo o svojih prepričanjih, torej slišati drugega in ne le upoštevati tisto, kar in kakor kdo to razume in ve.

Pristop k vprašanju medkulturnega dialoga se tako z vzpodbudami na institucionalni ravni predvsem prenese na človeško raven, na kateri se duhovno-etična razsežnost osebe izraža tudi preko religije. S tem se odpre tudi komponenta medverskega dialoga v medkulturnem dialogu, ki lahko v pomembnem obsegu prispeva k miru, razumevanju in spoštovanju med ljudmi.

Matej Cepin, mednarodni trener

Kako iz majhnosti?

Zdi se, da se na različnih prireditvah, seminarjih in konferencah o mladinskem delu srečujemo vedno isti obrazi, razpravljamo o vedno podobnih temah in ponavadi o svojih stališčih prepričujemo tiste, ki ta stališča tako ali tako že nekaj časa poznajo. Ob tem se mi postavlja retorično vprašanje: »Ali sem res že tako dolgo v mladinskem delu ali je le mladinsko delo v Sloveniji tako majhno?« Mislim, da odgovora ni treba pojasnjevati.

Ko komu »iz zunanjega sveta« pojasnim, da se ukvarjam z mladinskim delom mu sama besedna zveza ponavadi ne pomeni prav veliko. Treba jo je razložiti, vendar še potem včasih s sogovornikom nisva popolnoma prepričana, ali govoriva o isti stvari.

Področje mladinskega dela je v slovenski družbi tudi v evropskem merilu še posebno neopazno. V Italiji so na primer oratoriji ena od temeljnih oblik mladinskega dela, vendar jih pri nas, čeprav se jih vsako leto udeležuje okrog 3.000 mladih animatorjev ter okrog 20.000 otrok, pozna le skromen delež prebivalstva. Besedo »boy scout« v Angliji poznajo skoraj vsi (po medmrežju je včasih krožila definicija, da je skavt »boy, dressed like an idiot, led by an idiot, dressed like a boy – deček oblečen kot idiot, ki ga vodi idiot oblečen kot deček). Prav tako so mladinski centri v srednji Evropi v splošni javnosti bolj znana oblika dela z mladimi kot pri nas.

Kje je vzrok, da smo tako nepoznani? Ponavadi za to krivimo družbo, ki da mladine sploh ne upošteva, nastavlja ovire njenemu udejstvovanju, ni sposobna spisati zakona o njej, ne vidi, da se v mladinskih organizacijah delajo pametne stvari. Še največja pohvala se zgodi, ko rečejo: »Saj je fino, da so mladi vsaj pametno zaposleni.« Takšna pohvala ima življenjsko dobo, dokler »mulec« zaradi mladinskega dela ne začne pešati v šoli ali pri študiju ter dokler ne začenja večkrat na leto za nekaj dni hoditi od doma na neke seminarje, usposabljanja in podobno.

Vendar »zunanj« vzroki najbrž niso edini vzrok za našo neopaznost. Najbrž lahko v enaki meri krivimo tudi sebe. Ali mladinski voditelji in delavci sploh znamo povedati, v čem smo zares dobri? Znamo povedati, kaj je v družbi tisto, kar je zares naš prispevek? Tisto, česar brez mladinskega dela ne bi bilo? Ali sploh mi sami vemo, kaj je mladinsko delo?

Poglejmo na primer tipično vrednotenje v naših organizacijah. Oglejmo si, o čem

se v okviru vrednotenja nekega projekta najpogosteje sprašujemo. Po mojih izkušnjah so najbolj tipična vprašanja naslednja: Kolikšen je bil obisk? Ali so bili udeleženci zadovoljni? Kako so bile stvari izvedene? Kako smo se ob tem počutili? Koliko denarja smo porabili? Kje nas je prehitel čas? Kdo se je v projektu trudil in kdo ne?

Ob tem postavljam vprašanje, kaj je končni rezultat mladinskega dela. Ali so to projekti? Ali je to dobro vzdušje? Ali je naš produkt prihranek denarja? Tudi. A glavni produkt, ki so mu vsi ostali podrejeni, so spremembe pri posameznikih. Učinke mladinskega dela sicer lahko – in tudi moramo – vrednotiti v kontekstu menedžmenta, sociologije, financ in obsega obiska. A osnovno vrednotenje naj bi potekalo v pedagoškem kontekstu. Produkt mladinskega dela so učni učinki posameznika v njihovem najširšem pomenu.

Tu nastane težava. Mladinsko delo nikakor ni edina panoga, ki proizvaja učne učinke. Tu so na primer še centri za socialno delo, formalni šolski sistem, vojska, tabori Zoisovih štipendistov ter plačljive poletne šole angleščine idr. Morda te dejavnosti proizvedejo še več učnih učinkov kot mladinsko delo.

Glavna zavora mladinskega dela v Sloveniji je po mojem mnenju njegova identiteta. Akterji težko preprosto povemo, v čem se ločimo od drugih prej navedenih udeležencev. Kje je mesto, ki je samo naše in ni njihovo? S čim se zdaj ukvarjamo mi, vendar to ni toliko naša naloga? Ko bomo to natančno vedeli, bomo tudi zelo natančno znali mladim, sebi in širši družbi povedati, da brez razvitega mladinskega dela v družbi ne gre.

Identiteto mladinskega dela bi tako veljalo iskati v proizvodnji učnih učinkov mladim za mlade s skupinskimi metodami dela, s cilji, ki si jih zastavi skupina ali včasih posameznik, z visoko stopnjo udejstvovanja in – kar se mi zdi najpomembnejše – z namenom krepitve družbene odgovornosti in aktivnega državljanstva med mladimi.

Kje je torej rešitev za večjo prepoznavnost, večjo težo mladinskega dela v Sloveniji? Seveda je rešitev več, a menim, da obstaja ena, ki bi zagotovo delovala. Refleksija oziroma premislek o identiteti mladinskega dela, na podlagi tega pa tudi o viziji, poslanstvu in organizacijski kulturi naših organizacij.

Mladinsko delo ima težave pri samodoločanju družbenega položaja. Tako v glavah akterjev kot tudi pri širši družbi. Za prvo trditev sem zadosti dokazov naštel že prej, za drugo kot dokaze navajam npr. neprisotnost zakona, položaj Urada RS za mladino, neopredeljenost poklica mladinskega delavca, pomanjkanje jasne ločnice med mladinskim voditeljem in mladinskim delavcem ter med mladinskimi in podpornimi organizacijami.

Dogodki, kot so predsedovanje Slovenije EU, pogovori o mladinski zakonodaji, volitve in drugi, so gotovo priložnost, da našo skupno panogo okrepimo. A začnimo pri razjasnjevanju njene identitete! V tem kontekstu pozdravljam tudi program MLADI V AKCIJI, ki z določenimi merili v prostor vpeljuje nekatere prej omenjene pojme.

Patricia Čular, direktorica Mreže MaMa

Akcija ... za mlade

Še dobro leto mora miniti, ko bom lahko, sicer samo navidezno, upihnila sveče na torti ob proslavljanju desete obletnice svojega dela na področju mladinske politike oziroma ožje na področju delovanja mladinskih centrov. To me je dobesečno potegnilo vase. Vzrok tega je bil v dejanjih skupine mladih aktivistov, ki so delovali v domačem kraju. Prizadevali so si, da zase in za vse ostale mlade vzpostavijo nekaj, kar jim bo v pomoč in podporo pri nadaljnjem življenju in delu.

Oblikovali so neformalno koordinacijo predstavnikov vseh skupin mladih v občini, sodelovali pri nastajanju predloga vzpostavitve mladinskega centra v občini, vodili pogajanja z njenimi predstavniki, organizirali kulturni protest kot izraz nestrinjanja z nekaterimi ključnimi odločitvami in s svojim delom podprli zagon ter tudi nadaljnje izvajanje programa mladinskega centra po vzpostavitvi. S svojimi rezultati so me prepričali, da so mladi lahko in morajo biti pomemben del civilne družbe, ki je zmožen učinkovitega skupnega nastopanja in vplivanja na odločitve lokalne skupnosti. S tem so mladi v mojih očeh postali ne le pasivni v čakanju na odgovornost, ki jo bodo prevzeli v prihodnosti, temveč aktivni soustvarjalci te prihodnosti že danes.

Tako sem skupaj s temi in pozneje z bistveno širšo skupino mladih soustvarjala mladinsko delo znotraj lokalne skupnosti. S svojim delom smo večkrat prepričali tudi ostale občine in pripomogli k njihovim odločitvam, da podprejo iniciative v svojem okolju in vzpostavijo prostor za delovanje mladih. Mladinski center je postal eden od ključnih akterjev na področju ne le mladinskega, temveč tudi širšega kulturnega, izobraževalnega in razvojnega dela. Skozi njegovo delovanje je občina zagotovila infrastrukturno podporo nevladnega sektorja, vzpodbudila povezovanje različnih institucij, ki vključujejo mlade, ter ustvarila nabor različnih razvojnih idej in projektov. S tem je kot občina ponudila možnosti in postala zanimiva za delo in razvoj mladih danes ter v prihodnosti. Prav gotovo je postavila tudi dolgoročen temelj za razvoj mladinske politike. To potrjujejo ne le centri, ki bi jih lahko kdo obtožil subjektivnega podajanja te trditve, temveč tudi tako nove iniciative mladih kot ostale lokalne skupnosti. Mladinski centri, ki so bili pred desetimi leti le pilotni program Urada RS za mladino, so danes skozi močno izraženo lokalno podporo odgovor lokalnih skupnosti na aktivno civilno družbo in dolgoročno načrtovanje.

Posamezni center še vedno deluje na operativni ravni, to pomeni izvedene aktivnosti in projek-

te, v katere so vključeni konkretni mladi iz posamezne skupnosti in skozi katere ti mladi odgovarjajo na svoje konkretne potrebe. Kot takšni so instrument za doseganje ciljev, zapisanih v določenih strateških dokumentih na področju mladinske politike. Po desetih letih svojega dela lahko ugotovim le, da je ta še vedno v svojem zelo zgodnjem obdobju, v katerem se še ne more pohvaliti s prepotrebim t. i. zakonom o mladini. V zadnjem času se o tem dokumentu v nastajanju govori pogostejše. V teh govoricah in pogovorih se ne morem izogniti občutku, da bo zakon prekinil povezave med cilji mladinske politike in ključnim instrumentom za doseganje le-teh. Pobude pri pripravi prevzemajo posamezni predstavniki manjšega dela organizirane mladinske populacije.

Mladi so dinamična in hitro spreminjajoča se skupina. Če so se še pred nekaj časa povezovali v organizacije, danes raziskave Eurobarometra kažejo, da le 22 odstotkov mladih Evropejcev deluje znotraj organizacij, med temi skoraj polovica v športnih, le osem odstotkov v mladinskih organizacijah. Zahtevajo hitre odzive, glede na širok interes pa obravnavo posameznika. Nikakor niso pasivni in lahko kot pred desetimi leti premikajo meje, a le v akcijah s konkretnimi cilji. Zato je pomembno v vse strateške dokumente vključiti pomen aktivnega posameznega mladega in ta pomen poudariti.

Le ta lahko prispeva k aktivni družbi. Da je njegov prispevek že danes izredno pomemben, kažejo tudi vedno glasnejša opozorila, ki govorijo o visoki stopnji nezaposlenosti med mladimi, ki raste. Koliko lahko ustvari človek jutri, če je v obdobju svoje največje ustvarjalnosti in energije brezposeln?

Pred kratkim sem odkrila spomenik, ki so ga sicer v takrat drugi državi z močnim sistemom vključevanja mladih v družbo postavili borci za svobodo. Z njim so dolgoročno obvezali oblast h konkretni podpori mladim. Verjamem, da bodo mladi s tistimi, ki delamo z njimi in za njih, ter tistimi, ki odločajo, postavili z zakonom živi spomenik, ki bo mladinsko delo oblikoval dolgoročno.

Mreža MaMa je organizacija, ki združuje in zastopa organizacije, ki opravljajo dejavnosti mladinskih centrov * ali delujejo na področju mladinskega dela v Sloveniji za namene podpore mladim in njihovega kakovostnejšega preživljanja prostega časa ter boljšega življenja v družbi.

<http://www.mreza-mama.si>

Primož Ferjančič, MOVIT NA MLADINA

Mladinsko delo v Sloveniji?

O mladinski problematiki, vlogi in položaju mladih v družbi, o predsedovanju EU in vizijah razvoja mladinskega dela ter politiki na področju mladine v Sloveniji, smo se pogovarjali z gospodom Zorkom Škvorom, vodjo Urada RS za mladino.

Gospod Škvor, predsedovanje EU v Sloveniji se je začelo, slovenska prednostna naloga na področju mladinske politike bo med predsedovanjem medkulturni dialog in tudi mladi z manj priložnostmi. Kako potekajo priprave in kakšen bo urnik?

Na Uradu smo v zadnjih mesecih videti kot motor pri visokih vrtljajih. Dokler ne postaneš del tako kompleksne zadeve, kot je predsedovanje, si kdo težko predstavlja, koliko pojasnjevanja, dogovarjanja, usklajevanja in dogovorov je potrebnih med pripravami. Ne gre le za število držav članic in za različnost specifičnih avtonomnih evropskih institucij (Komisijo, Svet in Parlament), gre tudi za podedovano »agendo« mladinske politike na ravni EU, ki se zaradi spremenljivih okoliščin in lastne notranje dinamike dopolnjuje že v kratkem času priprav na predsedovanje, pri čemer niso izključena presenečenja, ki jih nosi narava »skritih agend«.

Zaradi nove metode dela, ki predvideva 18-mesečni program »tria« (Nemčija, Portugalska in Slovenija), smo bili prvič v pogovore z Evropsko komisijo vključeni pred letom dni, torej v letu, ko je bil sprejet Mladinski pakt, ta pa nadaljuje, bolje rečeno nadgrajuje sodelovanje mladinskih politik z namenom uspešne poklicne in družbene integracije mladih.

Po prvem delu programa tria s podnaslovom »Enake možnosti in družbena soudeležba za vse otroke in mladino« so portugalski kolegi dosegli napredek pri uveljavljanju prostovoljnih aktivnosti, mi pa si moramo prizadevati, da programski paket zaokrožimo z večkrat izpostavljenim, vendar ne v zadostni meri uveljavljenim instrumentom, ki bi zagotovil polno participacijo tudi mladim z manj priložnostmi.

Istočasno so priprave usmerjene k prihajajočemu evropskemu letu medkulturnega dialoga, kar nas zavezuje, da ustrezno zastavimo naše prizadevanje tako, da bodo francoski kolegi v drugi polovici leta 2008 mogli »medkulturni dialog« institucionalno formalizirati.

Organiziranje srečanja evropske mladine (Youth event), ki bo potekal med 18. in 21. aprilom, je lepa priložnost, da mladi v Sloveniji skupaj s kolegi iz drugih držav EU izrazijo svoje mnenje in sooblikujejo Evropsko unijo. O čem se bodo pogovarjali in v katero smer naj bi šlo oblikovanje resolucije? Ali lahko malo opišete strukturiran dialog na področju mladine iz slovenske perspektive?

T. i. strukturni dialog je bil vzpostavljen med finskim predsedovanjem. Mladim daje več

možnosti kot prej, da na strukturiran način uveljavljajo svoja stališča, ne glede na to, da posvetovalni status (še) nima zakonskih podlag. Nadaljevanje strukturnega dialoga tako na evropski kot na vseh drugih ravneh je ena od prednostnih nalog našega predsedovanja. Poleg dogodkov, ki jih organizira Evropska komisija sama, tako je bilo npr. srečanje mladih v Rimu ob 50. evropskem jubileju, je med predsedovanjem velika priložnost za uveljavljanje strukturnega dialoga prav »mladinski dogodek«.

Glede na to, da predstavniki mladih iz vseh držav članic sami ugotavljajo, kaj so za njih najbolj aktualne teme, bi se napovedi, o čem bodo govorili, izognil oziroma bi bilo preuranjeno in morda neprimerno govoriti o »slovenski perspektivi«.

Da bi bilo soudejstvanje mladine predsedujoče države čim bolj opazno, smo v mesecu juniju k sodelovanju povabili Mladinski svet Slovenije, ki sodeluje pri vsebinskem delu, Nacionalna agencija MvA pa pri pripravi in organizacijski pomoči pri izvedbi mladinskega dogodka.

Kakšne rezultate je prinesel letošnji poudarek kampanje Vsi drugačni, vsi enakopravni pri razpisu Urada RS za mladino? Kje se kažejo priložnosti za razvoj medkulturnega dialoga mladih v Sloveniji?

Priložnost za obsežen odgovor na to vprašanje bo skorajšnja tiskovna konferenca, na kateri želimo s sodelujočimi širši javnosti predstaviti učinke ene izmed prednostnih nalog razpisa za leto 2007, kar bomo z naslednjim letom nadgradili ter z instrumentom razpisa dodatno spodbudili in podpirali tiste mladinske strukture, ki bodo soudeležene v medkulturnem dialogu.

Kako ocenjujete položaj mladih v Sloveniji, tudi glede medkulturnega dialoga, in ali menite, da v Sloveniji narašča delež mladih z manj priložnostmi – čeprav to ne spada neposredno pod vaš urad, je socialna država še dovolj občutljiva, da zazna

potrebe in na novo nastajajoče priložnosti ter tudi pasti, v katere se lahko ujamejo mladi v sodobni potrošniški kulturi?

Spremembe v naši družbi se dogajajo še hitreje kot v prej omenjenem evropskem kontekstu. V razponu ene generacije, če pod tem razumemo obdobje desetih let, je družbena slika mladine precej drugačna. Primerjalne statistike in kazalniki še kažejo v nekaterih primerih na boljši položaj mladih od evropskega povprečja (nezaposlenost, izobraževanje), v drugih primerih pa ne (avtonomija), vendar je videti, da mladi vse bolj delijo svoje izzive z evropskimi sovrstniki – na primer, ali je vlaganje v izobraževanje vredno trga dela.

Evalvacija starega programa MLADINA v Sloveniji je pokazala dobre rezultate. Torej ima evropska politika vpliv tudi na razvoj slovenskega mladinskega dela oziroma na sektor mladih, neformalnega učenja ipd. Še vedno je aktualen tudi Evropski mladinski pakt – zaposlovanje mladih, družine, učenje in izobraževanje, vendar imamo v Sloveniji tudi svoje posebnosti. Na kakšni točki je trenutno razprava o zakonu o mladini in katere cilje namerava doseči?

Prisotnost prejšnjega programa MLADINA je v Sloveniji na mladinski sektor učinkovala zelo pozitivno, ne le zaradi dodatne finančne vzpodbude, ki je ob obstoječih približno podvojila finančne vire za mladinsko delo, natančnejše, aktivno državljanstvo in mobilnost mladih. V tem smislu ima tudi »evropska politika«, pri tem izrazu moramo biti zaradi občutljive narave subordinacije previdni, gre za sodelovanje mladinskih politik na evropski ravni, pozitiven vpliv.

Dosedanje razprave o zakonu o mladini so premalo upoštevale aktualne premike in s tem nujne konceptualne dopolnitve prejšnjega polja mladinske politike, ki je nastajal pod okriljem Sveta Evrope.

Pravzaprav ne gre prezreti, da imamo poleg zakonskih določil v več zakonih, ki zadevajo tudi mladino, dva zakona, zakon o mladinskih svetih in zakon o skupnosti študentov. Prvi omogoča (le) posvetovalno vlogo, drugi je zelo specifičen. Verjamem, da bo leto predsedovanja ključno za uveljavitev zakona na podlagi dogovora o nujnosti ohranitve uravnoteženega razmerja med mladinskimi strukturami in programi.

Velik poudarek slovenske politike je zadnji dve leti namenjen razvoju struktur oziroma podpori materialnemu stanju akterjev, ki prejmejo sredstva iz razpisov URSM. Del dokumentov EU se prav tako zavzema za krepitev mladinskih organizacij – predvsem članskih – kamor spada tudi materialno stanje, a pomemben poudarek dajejo krepitevi aktivnega državljanstva, vseh mogočih oblik participacije in izražanja mladih, hitrejši zaposlitvi, prostovoljstvu.

Se na tem področju obetajo kakšne spremembe tudi glede zakonodaje, povezane z mladino? Kakšna naj bi bila medsektorska politika? V Sloveniji področje mladine pokriva kar nekaj ministrstev.

Pri tem vprašanju se ne bi mogel povsem strinjati z vami, da razpis URSM skrbi predvsem za materialno podporo akterjev. Če bi zadevo pogledali bližje, bi ugotovili precej drugačna razmerja. Sicer ne verjamem, da bi v primeru, da bi evropski programi brez najbolj za njih zainteresiranih, tj. mladinskih struktur, imeli več težav pri njihovi realizaciji, videli tako velik poudarek.

Menim, da je pomembnejše, da je v zadnjih letih mladinska politika na vertikalni ravni bolj uravnotežena ali vsaj ne nepovezana, na horizontalni in medsektorski ravni pa vse bolj kooperativna, naj si bo zaradi uveljavljanja mladinske politike v drugih sektorjih, k čemur nagovarja Mladinski pakt, ali zaradi predsedovanja, dejstvo je, da je prečnost mladinske politike sorodna širšim družbenim vprašanjem, kot so demografske spremembe, medgeneracijska solidarnost, prožna varnost, priznavanje neformalnega učenja ipd.

Omenili ste dva zakona – o mladinskih svetih in o skupnosti študentov ter

uveljavljanje mladinske politike v drugih sektorjih. Če prav razumem, obstajata interes in želja, da se uredijo razmerja med akterji in institucijami, ki so ustanovljene za mlade in v katerih delujejo tudi mladi, med katere štejemo prav tako študente, ki imajo specifično zakonsko urejen položaj. Ali je priložnost urejanja področja mladine morda tudi regionalizacija?

O taki priložnosti sem razmišljal že pred leti, konkretnije pa jo navedel v konceptu programskih izhodišč ob začetku svojega mandata za leto 2006. Omenjena tematika je bila tudi predmet zanimive diskusije na lanskem posvetu v Piranu s predstavnikom sektorja, ki pripravlja zakonske predloge regionalizacije. Takrat še nismo mogli predvideti tolikšne »razdrobljenosti«, ki je sicer s približevanjem lokalnim ravnam v korist aktualnim načelom mladinske politike na evropski ravni, hkrati pa zbuja dvome o finančni zmožnosti in sorazmerni podpori mladinskemu delu. Naj samo omenim, da ena avstrijska »regija« razpolaga s približno enakim letnim »budžetom« kot naš urad. Torej bo za zelene razvojne premike potrebno še precej politične volje.

Hvala lepa za odgovore in vse najboljše ter veliko uspeha pri predsedovanju.

Boštjan Kotnik, koordinator projekta, Dom Zavod Janeza Levca

Svet, kot ga vidimo mi

Cilj zgoraj naslovljenega projekta je, da bi mladostniki s posebnimi potrebami, natančneje mladostniki z motnjo v duševnem razvoju iz Doma Zavoda Janeza Levca, čim bolj napredovali na tistih področjih, na katerih se čutijo najbolj zapostavljene. Ta področja so na primer možnost samoorganizacije in neposreden vpliv na sprejemanje vsakodnevnih odločitev, enake možnosti, enakopravnejša vključitev v družbo, uspešnost na tistih področjih, ki je ostalim državljanom in državljkam samoumevna.

Vendar pri omenjeni populaciji mladostnikov s posebnimi potrebami ni vedno vse tako rutinsko, avtomatizirano in samoumevno. Zakaj? Zaradi različnih razlogov. Navedel bom vsaj nekatere. Mladostniki so vse preveč odvisni od ustanove, ki zavira njihove zmožnosti in iniciativnost – to smo predvidevali in to se je tudi potrdilo, zato potrebujejo več vzpodbude, strokovnega spremljanja, evalvacij ... Zaradi sredstev in ustroja, stereotipnih ter tradicionalnih predstav so pričakovanja do njih podcenjujoča in jih »delamo/-jo« tako rekoč odvisne od družbe, hkrati pa predstavljajo nekakšno oviro v vsakdanjiku današnjega hitenja zaradi morda počasnejšega, nerodnejšega in bolj negotovega odzivanja in reševanja pri vsakdanjih opravkih, opraviilih in položajih. S takšnim in podobnimi projekti jih postavljamo oziroma se postavljajo enakovredno ob bok sodobni družbi ter kažejo na močno potrebo in hkrati koristnost, da s svojo izvirnostjo in prisotnostjo tej isti družbi dajo širino, raznolikost, strpnost, vzpodbudo in zadovoljstvo. Mladostniki sami so vzpodbudili in izoblikovali tiste konkretne socialne veščine, s katerimi jim je omogočeno, da gradijo pozitiven odnos do sebe in samozavest, ki jim pomaga pri uspešni samoafirmaciji in vključevanju v širšo družbo.

Za lažjo predstavo sledi pregled aktivnosti – hkrati moramo poudariti, da predstavlja na primer samo obisk kinoteke drugačen uspeh kot pri ostalih mladostnikih, prav tako demokratičen dialog (ob izbiri filma, časa, ostale podrobnosti ...), organizacija prevoza (vozni red, plačevanje...), nakup skupinske karte (popusti, rokovanje z večjimi vsotami denarja, računi ...), porazdelitev del in nalog (kdo je za kaj zadolžen, kdaj, kje ...), upoštevanje pravil, ki jih sami postavijo, ter pravil, ki veljajo kot družbene norme.

Med aktivnosti spadajo ogled fotografskih razstav, potopisov, obisk kina, animateke, parlamenta, muzejev, priznanih restavracij evropske kuhinje, izvajanje delavnic fotografiranja, filma, mode, glasbe, likovnega ustvarjanja, kulinarike, organizacija in izvedba nogometnega turnirja (integracija otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter

ostalih mladostnikov, ki prihajajo z rednih šol in mladinskih centrov, učiteljev, plesalk) ter zaključnega izleta kot vrhunca spoznavanja mej na simbolni in konkretni ravni ter dokaza njihovega napredka in večje samostojnosti. Na evalvacijskih sestankih in mladinskih delavnicah so se še dodatno izgrajevale konkretne aktivnosti. Projekt so spremljali aktivni učitelji in vzgojitelji, testiranja in psihologinja. Aktivnosti, kot so praznovanja, posebni dogodki in druge včasih tudi vsakdanje aktivnosti njihovega življenja v Domu in zunaj njega, smo spremljali tudi z digitalnim zapisom (kamera in fotoaparati). Na koncu so sledile predstavitev filma in

fotografske razstave ob različnih priložnostih in na različnih lokacijah, kot so redne osnovne šole, festival, Vodafone arena live ...

Projekt je zaživel v pravem pomenu besede, saj ni animiral samo 21 mladostnikov, ki so spontano že prej po udeležbi pri projektih mladinskih izmenjav in nekaterih drugih izražali potrebo in željo po tovrstnih aktivnostih, temveč vseh 30 mladostnikov z več kot 50-odstotno udeležbo pri vseh aktivnostih. Pomembno je omeniti, da ni niti enega mladostnika ali ene mladostnice celotnega Doma Janeza Levca (število učencev je okrog 85), ki se ne bi udeležil vsaj nekaterih aktivnosti v okviru projekta. Vključevanje je potekalo spontano in z navdušenjem. S projektom smo posegli v polje do sedaj pri nas in verjetno tudi širše nepreizkušenega in bolj ali manj neraziskanega področja.

Digitalni mediji ponujajo novo razsežnost izražanja sebe skozi hiter in preprost digitalen

zapis ter s tem velik pripomoček na didaktičnem in pedagoškem področju nasploh. Pokazali so dokaj hiter napredek in veselje ob rokovanju z njimi. Na ta način tudi prazniki in drugi pomembni dogodki med letom, včasih že rutinsko pripravljeni in doživeti, dobijo prav posebno čast in pomembnost, tako se tudi osredotočamo na pomembne podrobnosti, ki nam popestrijo življenje. Dogodki in delavnice so se nizali s svetlobno hitrostjo in količino, tako da je res lahko vsak našel kaj zase.

Predvsem smo si lahko zahvaljujoč močni podpori samega Doma in strokovnega kadra ter zaradi njihove zavzetosti privoščili res izjemno spremljanje in organiziranje programa. Pozitiven vidik tega je mladostnikova sposobnost samoorganiziranja in prevzemanja odgovornosti (vrhunec sta bila nogometni turnir in izlet). Tudi mladostnik z zmerno motnjo je zmozel samoiniciativno rokovati s svetovnim spletom, poiskati ustrezne informacije (ponudba pokalov) ter vse natančno posredovati sovrstnikom in mentorjem. To samo ponazarja motivacijski dejavnik mladostnikov in njihovo sposobnost na eni strani ter podcenjujoč odnos nas pedagogov in predvsem šolskega sistema na drugi. Velika zainteresiranost mladostnikov za napredek njihovih socialnih veščin (testiranje psihologinje in prvič samoiniciativno izražena želja njih samih, da vidijo rezultate pri svojem napredku) in resnost na mladinskih delavnicah ter evalvacijskih sestankih (po moji oceni dejavnik samoodločanja in povečane samozavesti), ustvarjalni zanos in želja predstaviti se čim uspešneje, vse to je pozitivno. Medtem ko sta bila negativen trenutek zagotovo montiranje filmskega materiala in računalniška obdelava fotografij, vendar predvsem v smislu pričakovanja, da bi nekateri med njimi to znanje lahko vsaj delno osvojili in pokazali voljo do obdelovanja tega materiala. Mislim, da nas pedagoge na tej točki čaka še veliko dela.

**vsi drugačni
vsi enakopravni**

Tamara Orešnik, Mateja Kozlevčar, Urška Žibert, Petra Hauptman, Neformalna skupina Projekt Možganček

Projekt Možganček

Projekt Možganček je obširen in inovativen projekt, ki se je izvajal od februarja 2007 in se zaključil zadnjega junija. Bistvo projekta je drugačen pristop do mladih, ki potrebujejo pozitivne izkušnje in pozitiven odnos do izobraževanja ter do kakovostnega preživljanja prostega časa. Projekt je bil zasnovan na ideji o dveh enakovrednih delih. Prvi je bil namenjen učni pomoči, drugi del pa so sestavljale t. i. vesele urice.

Trideset otrok oziroma mladostnikov iz občine Trebnje je tako dobilo možnost brezplačne učne pomoči na domu. Posameznik je bil tako deležen tudi preko 30 ur učne pomoči, ki so jo izvajali študenti. Na ta način sta se povezali dve mladi generaciji, kar je študentsko generacijo spodbudilo k prepoznavanju odgovornosti do mlajših socialno izključenih otrok. Izbor mladih ni temeljil samo na finančni sposobnosti družine. Upoštevale smo tudi druge oblike socialne izključenosti (nizka samozavest, enostarševske družine, vedenjske težave itd.). Naš cilj ni bil samo izboljševanje ocen, temveč tudi zmanjševanje družbenih razlik, dvigovanje samozavesti, zmanjševanje vedenjskih težav in drugo. Menimo, da je vsakega otroka treba »opolnomočiti« najprej na osebni ravni, da lahko nato pristopi k učenju bolj samostojno, odločno in samozavestno.

Za izvajalce učne pomoči je bilo organizirano usposabljanje. Namen tega usposabljanja je bila predstavitev ciljev projekta in priprava na izvajanje učne pomoči. Učno pomoč ni sestavljala izključno razlaga snovi in vaje, temveč je bil velik poudarek na sodelovanju, soustvarjanju, iskanju perspektive moči itd.

K uspešni izvedbi projekta je pripomogla tudi dobra in redna povezava z vsemi udeleženci v projektu. Stalna komunikacija je tako potekala med izvajalkami projekta, izvajalci učne pomoči, otroki in starši. Pomemben člen med projektom je bila tudi dobra povezava z ustanovami znotraj lokalne skupnosti. To so Osnovna šola Trebnje, Center za socialno delo Trebnje, Center za izobraževanje in kulturo, Klub študentov občine Trebnje ter Občina Trebnje – Oddelek za družbene dejavnosti. Pomagali so nam pri informiranju primernih družin in s prispevki, kot so prostori, oprema, nasveti in podpora, ki so za uspešno in kakovostno izvedbo nujno potrebni.

Tekoče in kakovostno delo je zahtevalo sprotno preverjanje stanja (težave, nejasnosti ...), beleženje izvedenih učnih ur, pojavljanje v medijih (letaki, članki v lokalnih časopisih, tisk majic ...), sprotne evalvacije in drugo. Da je bil projekt še bolj inovativen, smo del druženja

namenili veselim uricam. Te so bile izvajane ob sobotah, dvakrat na mesec. Te skupne urice so vključevale dva kinopopolndneva, dva treninga socialnih veščin, dve ustvarjalni delavnici in dva izleta. Na veselih uricah so bili dobrodošli tudi izvajalci učne pomoči, vodenje teh uric pa smo prevzele izvajalke projekta. Kinopopolndneva in ustvarjalni delavnici so bili namenjeni sproščanju, druženju, navezovanju močnejših stikov in iskanju oziroma raziskovanju neodkritih talentov. Pri tem smo bile pozorne na vlogo otrok. Poskrbele smo za dodajanje moči, jim omogočile možnost sodelovanja in vplivanja na izbiro filmov ter delavnic. Treningi socialnih

veščin so ponujali zanimiv in nov pogled na veščine, ki jih že obvladamo, in tiste, ki jih moramo še razviti. Skozi igre, delavnice in igre vlog smo raziskovali svoje osebnosti in se učili ustrezne komunikacije ter reševanja konfliktov, prepoznavanja in izražanja čustev ter drugo. Prvi izlet je bil krajši, a zato nič manj zanimiv. Z enournim pohodom do jahalne šole, jahanjem pod nadzorom, prigrizkom in vrnitvijo se nam je ta dan vtisnil v nepozaben spomin. Za večino je bila to prva izkušnja jahanja. Drugi zaključni izlet ob koncu projekta se je začel zjutraj in končal v večernih urah. V dopoldanskem času smo si ogledali ljubljanski živalski vrt. Sledilo je kosilo v prijetni piceriji, nadaljevalo se je z odhodom na sladoled in zaključilo z ogledom risanega filma. Zanimivost tega ogleda je bila tehnika 2D s posebnimi učinki, ki nas je še dodatno razveselila.

Konec projekta so zaokrožile evalvacije. Te so bile izvedene za starše, otroke in izvajalce učne pomoči v obliki vprašalnikov in zaključnega evalvacijskega srečanja. Naš pristop oziroma projekt je prispeval k izboljšanju slabše ocenjenih in ostalih predmetov. Nekaterim otrokom je uspelo izboljšati učni uspeh. Pomembno je, da so bolje spoznali sami sebe, pridobili zaupanje vase in lastne sposobnosti, naučili pa so se tudi ustrežnejših učnih metod. Napredek se tako pozna tudi pri komunikaciji, samozavesti, razširitvi socialne mreže itd.

Na lokalno raven je imel ta projekt zelo velik vpliv. Lokalna skupnost je bila dobro seznanjena z njim in nas je pri delu podpirala. Prepoznavnost Projekta Možganček je po koncu še vedno prisotna. V zavest lokalne skupnosti nam je uspelo vtisniti občutek medsebojne pomoči, opozorile smo na problematiko nujen enakih možnosti za vse mlade v skupnosti, spodbujale smo kreativnost ostalih članov skupnosti itd. Prav tako smo postale prepoznavne v širši skupnosti in zaželele sodelavke pri projektih, ki se izvajajo na lokalni ravni. Obstoj Projekta Možganček v prihodnosti je nujen in zaželen tako pri nas kot pri otrocih in starših, interes je tudi pri študentih, podporo pa nam vseskozi nudi veliko število organizacij.

Lucija Lapuh, Neformalna skupina

Aven čhavora! Pridite, otroci!

Romi vzbujajo kot marginalizirana skupina zaradi ohranjanja tradicionalnega načina življenja tudi pri nas v Sloveniji pri večinski populaciji neodobravanje in predsodke. Njihova naselja so ločena od naselij neromskega prebivalstva. Vsi, ki smo sodelovali pri projektu z naslovom »Aven čhavora! - Pridite, otroci!«, smo si morali priznati, da malo vemo o Romih in da je tudi v Sloveniji potreba po prostovoljnem delu s posamezniki ali skupinami z obrobja družbe velika.

Devet animatorjev Ana, Darja, Dean, Tinkara, Lucija, Mitja, Nejc, Senta in Tina se nas je zbralo prav z namenom narediti nekaj, kar bi povezovalo romske in »civilne« otroke, kot poimenujejo Romi Nerome. Animatorji, ki smo se lotili projekta, smo enako pisani, kot so bili »naši« otroci: nekateri iz Cerkve, nekateri zunaj nje, iz različnih delov Slovenije, zelo različnih značajev, talentov, želja in ciljev. Večina smo študentje, ki delamo prostovoljno in smo prevzeli odgovornost izvedbe poletnega tabora v Grosupljem. Skupaj z otroki smo se učili ljubiti svojega bližnjega, čeprav ta pripada neki drugi etnični, verski ali svetovnonazorski skupini.

Cilj animatorjev je bil organizirati dejavno preživljanje počitnic otrok iz Grosuplja in okolice z druženjem in povezovanjem z drugimi otroki v lokalni skupnosti. Poleg ustvarjalnosti je bilo druženje namenjeno tudi vzpodbujanju multikulturalnosti in

medsebojnemu sprejemanju. Eden izmed naših ciljev je bil tudi ta, da se ti otroci seznanijo z dejavnostmi v župniji, ki so se jih do sedaj udeleževali le neromski otroci. Zlasti smo bili žalostni zaradi dejstva, da podobne dejavnosti, kot smo jih načrtovali mi, v Grosupljem že obstajajo, vendar romski otroci vanje niso vabljeni.

Preden smo se lotili programa in prvič vzpostavili stik z Romi, smo se preko pripovedovanj gostov, ki smo jih povabili v skupino, da spregovorijo o svojem dosedanjem delu z Romi, seznanili z romskim načinom življenja. Brez velikodušne odobritve organiziranja takšnega tabora v Grosupljem župnika Janeza Šketa in finančne podpore Nacionalne agencije skupina animatorjev ne bi mogla uresničiti

svojih prizadevanj. Ko smo načrtovali program, smo se spraševali, ali se bodo romske družine sploh odzvale našemu povabilu, bali smo se tudi, da bodo predsodki na neromski strani pregloboki in starši ne bodo pripeljali svojih otrok. Z malo strahu, kako bomo sprejeti in koliko zanimanja bo za naš poletni program, smo se slab mesec pred taborom odpravili na obisk v romska naselja. Obiskali smo vsa naselja: Smrekec, Oaza, Ponova vas in naselje Pri Nikotu – s kitaro in pisanimi vabili z natisnjenim obrisom maskote našega tabora. Nismo bili prepričani o zanesljivosti njihove potrditve, da bodo prišli. Romski starši svojih otrok namreč niso vajeni pošiljati v tuje okolje in cerkveni grič je bil zanje vsekakor neznan prostor, sredi tistega drugega sveta, za katerega

čutijo, da jih pogosto ne sprejema. Romi iz različnih naselij naj bi med seboj tudi ne bili v prijateljskih odnosih, vezi večine Romov s Cerkvijo so krhke – krst je skoraj edina vez. A tudi oni so premagali strahove pred neznanim in prišli ...

Pripravili smo šestdnevni poletni tabor, ki je potekal od 9. do 14. julija 2007. Povabilu so se odzvali tako otroci iz Grosuplja kot tudi iz okoliških romskih naselij. Udeležilo se ga je petinšestdeset otrok, od katerih jih je bila več kot polovica Romov. Rek »dober glas seže v deveto vas« bi lahko držal tudi za naš oratorij, kot smo tudi poimenovali tabor, saj so se nam nekateri otroci med tednom na novo pridružili. Najmlajše romske otroke so spremljale mamice, ki so bile nam animatorjem v pomoč, saj so po kosilu skrbno pospravljale jedilnico in ostale prostore. Vključevale so se tudi v izvedbo delavnic, popoldanskih iger ...

Program smo izvajali v Grosupljem na Cerkvenem hribu, na katerem stoji župnijska cerkev svetega Mihaela. Dan smo začeli z barvanjem obrazov – otroci so se z veseljem prepustili čopičem animatorjev in si ogledovali umetnije na svojem obrazu. Ko so videli, da za nas med njimi ne obstajajo razlike, so se romski in neromski otroci začeli gledati s pravimi otroškimi očmi, ki ne poznajo predsodkov in sovraštva. Dan se je nadaljeval z dvigom oratorijske zastave in uprizoritvijo igre o Babilonskem stolpu. (Igra, ki so ji otroci ves teden sledili, je predstavljena z zgodbo sicer pogumnega, a včasih občutljivega fanta Azafa, ki ljubi življenje in ga želi preživeti kot veliko avanturo in sanja drzne sanje ... Njegova

velika želja je okusiti vse sladkosti velikega mesta Babilon, v katerem vase zagledani meščani zidajo stolp, ki naj bi segal vse do neba). Gospod župnik je vsak dan razložil igrano zgodbo, animatorji pa smo se nato z otroki po starostnih skupinah pogovarjali o vrednoti dneva (prijateljstvo, svoboda ...). Na delavnicah smo plesali, pekli piškote, izdelovali zmaje, barvali morske mavčne odlitke, risali na steklo. Po kosilu smo se igrali, tekmovali v športnih igrah, se preizkusili v kvizu in petju. Otroci so z mladostno razigranostjo sodelovali in se vzpodbujali med sabo. Organizirali smo tudi celodnevno ekskurzijo na bližnjo

Magdalensko goro, na kateri smo poleg ogleda arheološkega najdišča in cerkve imeli tudi piknik.

Veseli smo, da nam je uspelo uspešno izpeljati načrtane cilje. Pa tudi, da so nam starši zaupali svoje otroke. Ob zaključku so spraševali, ali bomo še kdaj organizirali kaj podobnega. Še posebej se spominjam pogovora majhne neromske deklice z njeno mamico. Deklica ji je potarnala, da Romi smrdijo. Mamica ji je odgovorila: »Če nekdo smrdi na zunaj, se da pomagati z umivanjem; huje je, če »smrdi« srček nekoga, ki svoje vrstnike ocenjuje le po zunanosti.« Na zaključni prireditvi so se v pesmi in plesu veselili tako udeleženci tabora kot tudi njihovi starši, ne glede na to, iz katerega romskega naselja kdo prihaja, oziroma ne glede na to, ali je nekdo Rom ali Nerom.

V veliko veselje nam je, če so se otroci na taboru naučili kaj za svoje življenje. Verjamemo, da bo poletna izkušnja sprejemanja multikulturalnosti počasi znižala ovire v medsebojnem sprejemanju med otroki, ki se razlikujejo po svoji etnični pripadnosti, saj vsi nosijo veliko otroško srce, ki ne gleda ne na barvo kože ne na etnično pripadnost ali kakšne druge razlike. Tedenski projekt nadaljujemo s predstavitvami svoje izkušnje, saj se nam zdi zelo pomembno deliti in predstaviti svoje delo, ki lahko prispeva k večji ozaveščenosti o romski problematiki in lažjemu sprejemanju drugačnosti v slovenskem prostoru. Če želite, lahko projekt predstavimo v vaši mladinski skupnosti. Oglasite se na elektronski naslov: priditeotroci@email.si.

Darja Grdina, vodja projekta Kulturni most na Ljudski univerzi Celje

Ljudska univerza Celje zgradila kulturni most za mlade Evropejce

Ljudska univerza Celje je bila med 21. in 28. aprilom 2007 gostiteljica in organizatorica mednarodnega projekta Kulturni most. Na njem je 40 mladih iz petih držav, in sicer Latvije, Slovaške, Češke, Velike Britanije in Slovenije, starih od 15 do 25 let, ustvarjalo na glasbenih, plesnih, likovnih, lutkovnih in jezikovnih delavnicah. Skozi spoznavanje različnih kulturnih in zgodovinskih dediščin, sorodnosti in različnosti, ki so jih prinesli v projekt iz svojih držav, so si udeleženci izmenjali različne izkušnje.

Za organizacijo projekta smo se odločili, ker smo želeli vključiti tudi mlade z manj priložnostmi in zgraditi most med različnimi kulturami. Ljudska univerza Celje je po poslanstvu mednarodna ustanova z vrednotami, ki dosegajo vseživljenjsko, medgeneracijsko in kakovostno izobraževanje za različne ciljne skupine.

Tako se je projekta udeležilo tudi devet gluhih udeležencev, ki so ostale učili znakovnega jezika. Komunikacija med vsemi udeleženci je stekla, spoznali smo neverbalno komunikacijo, ki je po svoje presegla verbalno, saj ljudje največ povemo s telesom, obrazno mimiko in kretnjami. Pred projektom je bil marsikdo skeptičen, kako se bodo udeleženci med sabo sporazumevali. A so bile skrbi odveč, kar so dokazali udeleženci vsak trenutek druženja.

Začetki dneva so bili vedno namenjeni uvodni motivacijski igri, ki jo je vsak dan pripravila ekipa iz druge države. Prav tako smo se vsak dan skupaj učili znakovnega jezika in komunikacije z gluhihimi. Vse to je potekalo skozi igro, spontano in na zelo zabaven način, kar je ponovno potrdilo, kako pomembno je učenje na sproščen in igriv način. Končna evalvacija je pokazala, da so bili to eni od najlepših trenutkov za vse udeležence pri projektu. Gluhi so prav tako pripravili kratke igre v obliki nemih skečev, ki so jih prikazali na zaključni prireditvi. Obiskovalce prireditve so navdušili s prisrčnostjo in z naravnim smislom za humor.

Organizirali smo tudi plesne, glasbene in lutkovne delavnice. Vsi glasbeniki so se združili v majhen orkester, ki je na zaključni

prireditvi zaigral različne melodije držav udeleženk, udeleženci so tudi zaplesali, lutkovna ekipa pa je pripravila lepo predstavo o Barbari Celjski skozi čas.

Cilji projekta so bili v spoznavanju novih ljudi, kultur, Evrope in zgodovine. Seveda so udeleženci še posebej spoznali Celje in Slovenijo. Odkrivali so nove platí svoje osebnosti in sveta okrog nje, učili so se osnovnega sporazumevanja v znakovnem jeziku, izkoristiti ustvarjalne potenciale na različnih delavnicah in strpnosti ob stiku z drugimi in drugačnimi. Tudi Mestna občina Celje in nekatere druge organizacije v Celju so sodelovale in se vključevale v projekt s tem, ko so omogočile izvedbo določenih delavnic, srečanj, premik iz enega kraja v drugega. Novinarji v različnih medijih pa so poročali o projektu.

Program omenjenih delavnic je bil zelo bogat. Navdih za ustvarjanje je bila Barbara Celjska kot ena izmed najuspešnejših in najbolj izobraženih predstavnic Celjskih grofov. Barbara Celjska in njen oče Herman II. sta udeležence lepo sprejela na Celjskem gradu in tako projekt še dodatno popestrila.

Mladi so prišli iz držav z bogato kulturo in zgodovino. Na nacionalnih večerih so predstavili svoje države, poleg omenjenih kulture in zgodovine smo spoznali tudi njihovo kulinariko in način življenja. Udeleženci so med osemdnevnim bivanjem v Sloveniji obiskali tudi Škocjanske jame, se ob ogledu Izole, Portoroža in Pirana popeljali z ladjo in preživljali ustvarjalen dan v muzeju na prostem v Rogatcu. Vrhunec mednarodnega projekta Kulturni most je bila zaključna prireditev. Na njej so sodelujoči predstavili tisto, kar so ustvarili, prikazali in se naučili na delavnicah. Ob zaključku so sodelujoči po državah pripravili evalvacijo oziroma oceno. Po tej oceni so odšli domov z nepozabnimi vtisi, novimi prijateljstvi, lepimi spomini na slovensko pokrajino in gostoljubnost. Naučili so se biti strpni do gluhih in drugih, spoznali so različne kulture, pri sebi pa je marsikdo odkril nove talente, lastnosti in željo do učenja. Tudi organizacija projekta je po njihovem mnenju bila na visoki ravni.

Ko se je bilo treba posloviti, je teklo veliko solz z upanjem, da se bomo še srečali pri podobnih projektih tudi v državah udeleženkah. Na Ljudski univerzi Celje že intenzivno mislimo na to, da ponovno pripravimo projekt za mlade tudi leta 2008.

Laura Kuk, Mladinski center Dravinjske doline

Ana habla umažnjona - ali možnost za sodelovanje z »mediteranskimi« državami

Pri mednarodnih projektih, pri katerih sodeluje vsako leto več mladostnikov, smo se že neko navadili na sprejemanje manjših kulturnih razlik, hitre tečaje učenja navad in osnovnih besed drugih evropskih narodov ter potovanj, dolgih do 3.000 kilometrov. Včasih se nam vse to zdi že tako dosegljivo, da medkulturnega učenja sploh ne zaznamo več.

Kljub temu ohranjamo stike z vsemi partnerji iz Evropske unije, saj se vsakič nekaj novega naučimo, z vsakim stikom gre bolj za neformalno kot za priložnostno učenje, saj smo tisto prvo navdušenje nad razlikami že vzeli za svoje. Evropsko državljanstvo tako vsakemu od nas vedno bolj leze pod kožo. Seveda je mogoče med »Evropejci« opaziti razlike in se na podlagi tega osredotočati na sprejemanje drugačnosti, izničevanje stereotipov, zmanjševanje ksenofobije, rasizma ..., vendar vse to postane očitnejše ali težje rešljivo, ko tvoj sogovorec nima več krščanskih korenin, latinice za osnovno sporazumevanje ali nedelje za dela prost dan.

Včasih se ne zavedamo, kako srečni smo lahko, da nam Evropska unija omogoča tako veliko mobilnost pri potovanju, medkulturnem učenju in prostem pretoku informacij. Ali si sploh še znamo predstavljati, kako bi bilo, če bi morali za potovanje v Nemčijo čakati na vizum tri mesece. Ali da nam država ne bi dovolila kupiti CD-ja uspešnega francoskega izvajalca?

Mladinski center Dravinjske doline je začel obširneje mednarodno delovati leta 2004, ko nam je Nacionalna agencija (Zavod MOVIT) tudi omogočila udeležbo na seminarju na Poljskem, na katerem so se poleg ostalih znašli tudi Turki in Izraelci. Tam se je želja po sodelovanju z mediteranskimi državami tudi rodila. Od leta 2004 smo bili precej dejavni na področju mladinskih izmenjav in tečajev usposabljanja, vendar smo kot gostitelji pripravljali le projekte za evropske države. Priprava in izvedba vsega sta danes

postali že precej enostavni, vseskozi pa so nam mediteranske države predstavljale velik izziv, saj smo si ustvarili mnenje, da je za organizacijo treba imeti res dobre partnerje ter veliko več časa za priprave, predvsem za urejanje vizumov in vabil za udeležence. Vendar to še ni vse. Kot na večino so mediji vplivali tudi na nas. Iz tega razloga smo vedno nekoliko s strahom gledali na navade »mediteranskih« ljudi, saj njihove kulture nismo nikoli poznali dovolj dobro, da ne bi obstajale možnosti, da gre med organizacijo projekta kaj narobe. Po udeležbi na nekaj seminarjih EuroMed, tečajih in izmenjavah smo ugotovili, da je lepo, ko naučiš Palestinca reči: »Zdravo, kokoška!« Da si kot 19-letna Slovenka res »cool«, ko te naučijo napisati in izgovoriti nekaj besed v arabščini. S spoznavanjem posameznikov in dela organizacij iz mediteranskih držav smo počasi sestavljali sliko stanja pri njih.

Nekatere mediteranske organizacije, s katerimi sodelujemo, so nam pomagale na poti k razvoju mednarodnega sodelovanja, drugim želimo pomagati mi. Omogočati mobilnost državljanom mediteranskih držav je le eden od odgovorov zakaj to početi. Veliko večji izziv je mladim omogočiti veliko medkulturno izkušnjo ter možnost medetničnega in medverskega dialoga, hkrati je prisotno tudi zadovoljstvo ob opazovanju navdušenosti. Poleg tega ne smemo pozabiti na zviševanje strpnosti, izginjanje predsodkov in tabujev, nova znanja in medsebojno razumevanje. Vplivi takih projektov na osebnostni, organizacijski in kulturni razvoj posameznika, družbe ali naroda so lahko veliko intenzivnejši. Ali se še vedno sprašujete, kako to doseči?

Sodelovanje in finančno podporo nam omogoča program MLADI V AKCIJI (3.1). Tukaj je le en primer. Tečaj usposabljanja »I KNOW HOW« je v decembru 2007 v Slovenijo pripeljal 24 mladinskih delavcev, od tega tudi Izraelce, Palestince, Egipčane, Libanonce, Jordance in Turke. Projekt se je usmerjal k doseganju naslednjih učinkov in rezultatov:

- nove, inovativne ideje za projekte, ki združujejo mlade iz evropskih in mediteranskih držav;
- pridobitev znanja o pripravi in izvedbi projekta;
- učenje in razlaga zgodovinskih in današnjih odnosov med krščanskim in arabskim svetom;
- izdelava brošure primernih metod;
- vzpodbujanje ozaveščanja medkulturnega učenja;
- priprava in izvedba projektov za vzpodbujanje medkulturnega dialoga v naslednjih letih ...

Mogoče so navedeni cilji videti le kot zapis na listu papirja, vendar to ne drži. Udeleženci tečaja usposabljanja se še kako zavedajo pomena medkulturnega dialoga, ki se bo v naslednjem letu začel širiti in oblikovati nove projekte za večji krog ljudi.

Poleg predsedovanja Slovenije Evropski uniji nas leta 2008 čaka tudi prednostna naloga: MEDKULTURNI DIALOG. Zakaj je ne bi izkoristili kot orodja, s katerim lahko mladim omogočimo intenzivno učenje, izoblikovanje osebnosti, bogate izkušnje in nepozabne spomine. Ali v jeziku Evropske komisije – izboljševanje kakovosti njihovih ključnih kompetenc.

DELAVNICA ZA POMOČ PRIJAVITELJEM PRI IZPOLNJEVANJU PROŠENJ SPREMLJEVALNA SREČANJA SREČANJA DELOVNIH SKUPIN

Datumi bodo objavljeni kasneje.

27. 2. – 29. 2. 2008 USPOSABLJANJE ZA RAZVOJ PROJEKTOV MLADINSKIH POBUD (A 1. 2)

Usposabljanje je namenjeno mladim, ki so zainteresirani poglobiti svoje znanje o programu MLADI V AKCIJI, predvsem za projekte mladinskih pobud.

10. 3. – 11. 3. 2008 USPOSABLJANJE ZA MLADINSKE DELAVCE, KI VKLJUČUJEJO MLADE Z MANJ PRILOŽNOSTMI

Usposabljanje je namenjeno mladinskim delavcem, ki želijo spoznati program MLADI V AKCIJI kot orodje za delo z mladimi z manj priložnostmi.

28. 4. – 3. 5. 2008 SEMINAR ZA VZPOSTAVLJANJE PARTNERSTEV, BIH (SARAJEVO)

V sodelovanje z SALTO SEE, Avstrijsko in Madžarsko Nacionalno agencijo bo v Sarajevu potekal seminar za vzpostavljanje partnerstev. Seminar je namenjen vsem prijaviteljem, ki želijo v prihodnje sodelovati tudi z organizacijami iz Jugovzhodne Evrope.

2. 6. – 8. 6. 2008 LET'S WORK WITH OUR NEIGHBOURS

Na seminarju se bo zbralo preko 70 udeležencev iz Mediterana, Jv Evrope in Kavkaza ter iz Programskih držav, ki bodo imeli priložnost vzpostaviti kontakt, predstaviti primere dobrih praks in zasnovati nove projekte. Aktivnost je pripravljena v sodelovanju s poljsko in francosko Nacionalno agencijo ter z vsemi tremi regionalnimi Salto centri.

1. 7. 2008 DELOVNI POSVET – MLADI IN MLADINSKO DELO V SLOVENIJI

Posvet vseh ključnih akterjev mladinskega dela v Sloveniji kjer bo priložnost za pregled stanja in izmenjavo mnenj in pogledov.

24. 9. – 26. 9. 2008 USPOSABLJANJE ZA RAZVOJ MLADINSKIH DEMOKRATIČNIH PROJEKTOV (A 1.3)

Usposabljanje je namenjeno razvoju sodelovanja mladih in občin ter različnih akterjev na lokalni in regionalni ravni z namenom spodbuditi participacijo mladih v njihovem lokalnem okolju.

7. 10. – 11. 10. 2008 USPOSABLJANJE – VALUE THE DIFFERENCE

V okviru leta medkulturnega dialoga Nacionalna agencija pripravlja usposabljanje, ki bo omogočilo poglobljeni pogled v to problematiko.

15. 10. 2008 POSVET – VIZIJA MLADINSKEGA DELA IN POLITIK V SLOVENIJI

Namen srečanja je odpreti prostor dialoga med različnimi akterji in institucijami o pomenu in prihodnosti na področju mladine in politik v tem okviru.

November – LETNI EURODESK SEMINAR ZA MLADINSKE DELAVCE IN INFORMATORJE

Tema in datum bosta objavljena v 2. polovici leta.

6.12. 2008 ZAKLJUČNO SREČANJE UPRAVIČENCEV V PROGRAMU MLADI V AKCIJI ZA LETO 2008

In this issue you can read ...

SLOVENE PRESIDENCY OF THE EU COUNCIL IS IMMINENT

The Slovene presidency of the EU Council is here. The presidency will be – we are certain about that – a success and an excellence story. However, it will also be a story of missed opportunities though there will not be much talk about that. First of all because we do not know enough about the opportunities to be aware of any shortage. And if you do not know something it does not hurt.

THE YOUNG CAN CO-SHAPE EUROPEAN POLITICS

The young often do not get the opportunity to present our positions, suggestions and views on (for us, young) up-to-date topics to politicians and other creators of politics as equal partners in dialogue. One of the opportunities on the European level for such a dialogue is the so called »youth events«, which are organized by the occurring presidency. Since Slovenia will be the first of the new member states to take over the presidency in the first half of 2008 the next youth event will take place here.

THE YEAR OF INTERCULTURAL DIALOGUE LASTS MORE THAN 365 DAYS

The European Commission dedicated the year 2008 to intercultural dialogue. Intercultural dialogue in Europe and the rest of the globalized world is a fact and a need for preserving peace and mutual understanding. The Year of Intercultural Dialogue is just an introduction and stimulation for a way of life in the modern world of cultural differences and at the same time an invitation in the future of mutual respect, understanding and cooperation and therefore of community co-existence.

HOW TO GET OUT OF SMALLNESS?

It seems that at different events, seminars and conferences on youth work I always meet the same people discussing about similar topics and usually persuading the persuaded. There is a rhetorical question: Is it that I am in youth work for so long or is youth work in Slovenia so small? I believe the answer does not need an explanation.

ACTION ... FOR THE YOUNG

A year has still to pass before I will be able to blow out a candle on my cake (though only in my imagination) when celebrating the tenth anniversary of my work in the field of youth policies or in the narrower sense of youth centres. This made me retire within myself. The cause of all this were the activities of a group of young activists in my home town who were trying to build something that would help them and all the other young people in their life and work.

YOUTH WORK IN SLOVENIA?

Youth problems, the role and position of the young in society, EU Presidency and visions of the development of youth work and policies in the sphere of the young in

Slovenia were some of the topics discussed with Mr Zorko Škvor, the director of the Office of Youth.

THE WORLD AS WE SEE IT

The above mentioned project is addressed to the young with special needs, precisely the young with mental disturbance from the Home Janez Levec to progress in those areas where they feel to be most disregarded. These are for example the possibility of self-organization, direct influence on taking every day decisions, equal opportunities, more equal inclusion in society and success in those areas that are self-evident to other citizens.

THE PROJECT »MOŽGANČEK« (»Little brain«)

The project »Možganček« is an extensive and inovative project that took part from February to the end of June 2007. The main element of the project was a different approach to young people who need positive experience and a positive attitude to education and quality spending of their spare time. The project was composed of two equal parts. The first part was dedicated to teaching help and the second part to the so called. »happy hours«.

AVEN ČHAVOR! COME CHILDREN!

The Roma people as a marginal group awaken disapproval and prejudices because of preserving their traditional way of life with the majority of Slovene citizens. Their settlements are separated from the non-Rome ones. All of us who worked on the project »Aven čhavor!/Come, children! had to admit that we know little about the Roma people and that the need for voluntary work with individuals or groups from the margin of society is great in Slovenia as well.

LJUDSKA UNIVERZA CELJE BUILDS CULTURAL BRIDGE FOR YOUNG EUROPEANS

Ljudska univerza Celje was the host and organizer of the international project Kulturni most/Cultural bridge between 21 and 28 April 2007. 40 young people from five countries (Latvia, Slovakia, Czech Republic, Great Britain and Slovenia) from 15 to 25 years old participated in dancing, artistic, puppet and linguistic workshops. The participants exchanged their different experience through getting to know different cultures, historical experience, similarities and differences that they brought with them from their countries.

ANA HABLA UMAŽNJONA OR THE POSSIBILTY OF COOPERATION WITH „MEDITERRANEAN“ STATES

With different international projects in which every year participate more and more young people, we got so used to accepting smaller cultural differences, quick courses of learning habits and basic vocabulary of other European nations and up to 3000 km long journeys that everyting seems so attainable and we are not even aware of the intercultural learning any more.

INFORMACIJE

MOVIT NA MLADINA

Nacionalna agencija programa MLADI V AKCIJI
Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
Tel: 01/430 47 47
E-pošta: info@mva.si

SPLETNE POVEZAVE:

- **MOVIT NA MLADINA:**
www.mva.si
- **Evropska komisija, program MLADI V AKCIJI:**
<http://ec.europa.eu/youth>
- **Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo:**
<http://eacea.ec.europa.eu>

